

PRIMORSKI DNEVNIK

Počtna plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 250 lir

Leto XXXV. Št. 138 (10.357)

TRST, torek, 19. junija 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Dobrodo» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

VČERAJ V KRALJEVEM DVORCU HOFBURG NA DUNAJU

Carter in Brežnjev sta podpisala sporazum SALT 2 o omejevanju strateškega orožja

V skupnem dokumentu SZ in ZDA pozitivno ocenjujeta dunajske dogovore - Splošna razzetost za mir na svetu, vendar nobenega odstopanja od stališč obeh držav glede na žarišča v Aziji in v Afriki

Bloka ostajata

Z objemom in poljubom, ki ga protokol ni predvidel, se je večeraj na Dunaju končalo srečanje med ameriškim predsednikom Jimmyjem Carterjem in predsednikom Sovjetske zveze Leonidom Brežnjevom. Ta poljub, ki je v nekaj urah obšel ekrane vseh televizijskih postaj, pa je bil tudi edini nepredvideni dogodek dunajskih razgovorov.

Vse je namreč potekalo točno po protokolu: od srečanja med obeh predsednikoma, ki jih je bilo kar pet, pa do večerajšnjega podpisovanja sporazuma SALT 2 o omejevanju strateškega orožja ter priloženih protokolov, med katerimi je tudi obveza obeh držav, da nadaljujejo s pogovori.

Sporazum SALT 2 ne predstavlja tiste velike zmage miru, ki so se mnogi nadejali pred šestimi leti, ko sta se začeli SZ in ZDA razgovarjati o omejevanju strateškega orožja. Tudi po tem sporazumu bosta namreč obe državi razpolagali s tolikimi jedrskimi vojaškimi potencialom, da lahko petnajstkrat uničita ves svet. Velešli sta se le dogovoriti, da nobena od njiju ne bo imela po letu 1981 več kot 2.250 enot strateškega orožja, omejitvi sta tudi število jedrskih konic in se medsebojno obvezali, da bosta drug drugemu donikli nadzorovanje nad izvajanjem sporazuma.

Vsekakor pa je ta dogovor pomemben dogodek. Mislimo predvsem na obvezo, da se bodo pogovori nadaljevali za doseg nadaljnjih sporazumov in da bo prvi na vrsti dogovor o umiku sovjetskih in ameriških čet iz srednje Evrope, kar predstavlja vsekakor korak naprej k miru v Evropi.

Dunajski razgovori pa niso privedli do nobene končne rešitve v zvezi z drugimi zunajpolitičnimi vprašanji. Oba, Carter in Brežnjev, sta pri izmenjavi mnenj in spodbujanju dosedanjih stališč obeh držav, kot je isto rečeno v skupnem poročilu, ki so ga objavili po odhodu obeh državnikov z Dunaja.

Tako so potrjena še zlasti stališča obeh vojsk na stanju na Bliznjem vzhodu in na Indokitsajskem polotoku, prav tako odredanje večjega pomena helističnih listin in madriški konferenci, o kateri skupni dokument izražajo upanje v uspeh, a nobene obveze obeh vojsk, ki bosta dejavna za kulturni in vojaški odnosi v Madriču. Zelo takšno in zelo previdno sta SZ in ZDA pri pogajanjih niti ugotovili le dvoje: da vztrajata pri politiki dveh blokov in da ne bosta izdelovali novega orožja, ker ga imata še dovolj za popolno uničenje sveta.

Sicer pa je ta previdnost nekje tudi razumljiva. Po eni strani mora Carter odgovarjati svojim volivcem za nekaj vidnih neuspehov svoje zunanje politike. V strateški poprečnice ameriškega volivca, ki mora danes poročevati o bencinu, zbiranju s Kitajsko in mir na Bliznjem vzhodu ne odtehtata izgube vlna nad Iranom, popolnega razbitja z arabskim svetom in izgubljanja pozicij v Latinski Ameriki, še zlasti v Mehiki, ki je bila vrsto let naravni rezervoar goriva za ZDA. Prav tako v Washingtonu kritično gledajo na sporazum SALT 2, ki ga tolmačijo kot popuščanje Sovjetski zvezi in Carter se vrača domov le s polovičnim sporazumom, saj še ni prepričan, da ga bo se natratificiral.

Po drugi strani pa si Brežnjev ne more dovoliti popuščanja. Z izraelsko-egiptovskim mirovnim sporazumom je SZ izgubila pomembno pozicijo na Bliznjem vzhodu, na svojih vzhodnih mejah pa mora še vedno računati s Kitajsko, tretjo velesilo, čeprav ji tega naziva noče priznati. Na tem področju Brežnjev ni bil pripravljen popuščati in tako se je dunajski razgovor o pomembnih mednarodnih vprašanjih končal le z izmenjavo informacij o medsebojnih stališčih.

Optimisti govorijo o zmagoslavju miru, pesimisti pa o odročnem papirju. Resnica je, kot običajno, nekje na sredini. Bodotnost bo pokazala, če so bile povprečne ali adu-najšnje duhu miru utemeljene. Danes lahko te počakamo na razgovorih, ki bodo potekali v naslednjih dneh, da se bosta tele-sil še socialni vprašanji miru in sodelovanju. To sočanje na mednarodni ravni pa bo tudi tokrat — kot se redno ponavlja — popojeno notranjim razmeram v obeh državah. V času, ko se Sovjetska zveza zapira v blokovsko politiko in ko je pozornost ameriške javnosti še uperjena v predsedniške volitve ter si sedanje vodstvo ne more dovoliti popuščanja, je zmerno zadovoljstvo verjetno edina upravičena ocena dunajskega srečanja.

BOJAN BREZIGAR

(Poseben dopis)

DUNAJ — Po sedmih letih zapletenih pogajanj sta večeraj popoldne v dunajskem Hofburgu sovjetski voditelj Leonid Brežnjev in ameriški predsednik Jimmy Carter podpisala sporazum o omejitvi strateškega orožja. Sporazum je bil v Hofburgu prisotna tudi avstrijski predsednik Rudolf Kirchschläger in kancler Kreisky. Svečanost je bila v slovitih dvoranah Reduten Sall, v cesarskem dvorcu, kjer so udeleženci znamenitega dunajskega kongresa pred 165. leti pozorno poslušali Beethovenovo, ki jim je igral svoje simfonije. Danes v Hofburgu ni bilo silati glasbe velikega mojstra in tudi protokol je bil veliko bolj posloven, kot v cesarskih časih. Pa vendar je bilo ozračje svečano in ko sta predsednika podpisala sporazum sta si krepko stisnila roke ter se — kar protokol najbrž ni predvidel — tudi prijateljsko poljubila.

Leonid Brežnjev je ocenil sporazum kot izraz želje velesil preprečiti jedrsko vojno in omogočiti uresničitev najosnovnejše pravice vseh ljudi — pravice do življenja. S sporazumom Salt 2 so omogočili nadaljnji koraki, ki naj ne omejujejo temveč tudi zmanjšajo obseg strateškega orožja. S sklenitvijo sporazuma Salt 2, je nadaljeval Leonid Brežnjev, je narejen pomemben korak k splošnemu izboljšanju sovjetsko-ameriških odnosov in s tem tudi k izboljšanju ozračja v mednarodnih odnosih sploh.

Tudi ameriški predsednik Carter je ocenil sporazum kot spodbudno znamenje v prizadevanjih za večjo varnost na svetu. Ta naj se še bolj okrepi z novim sporazumom, Salt 3; toda noben sporazum, nobeno srečanje ne more samo po sebi zagotoviti varne prihodnosti človeštva. Mir lahko ohranimo le, če rekel predsednik Carter, če si zanj v resnici iskreno prizadevamo. Dosej je je zdelo, da je v bitki za ohranitev miru najtežje zmagati. S tem sporazumom, je nadaljeval ameriški predsednik, smo postajali meje našega strahu pred jedrskim uničenjem in ko začnemo omejevati svojo bojazen, lahko z večjo gotovostjo gledamo v prihodnost.

Podpisovanje sporazuma je bilo precej togo. Carter in Brežnjev sta poleg dvaindvajsetih strani dolgega sporazuma podpisala še dve strani dolga protokola, pa trinstrideset strani posebnega memorandumu s povzetkom vojaških sil ene in druge velesile, kakršna je bila 18. novembra lani, še eno strano o stanju obvojitve in vojaštva krasnega imata Amerika in Sovjetska zveza danes. In na koncu sta podpisala še na treh straneh zajeta načela, ki bodo vodila za nov krog pogajanj o zmanjšanju nevarnosti jedrske vojne — tako imenovani Salt 3.

Brežnjev in Carter sta večeraj odpotela z Dunaja. Takoj po njihovem odhodu so objavili skupno poročilo, v katerem je rečeno, da se bodo pogovori nadaljevali za doseg nadaljnjih sporazumov in da bo prvi na vrsti dogovor o umiku sovjetskih in ameriških čet iz srednje Evrope, kar predstavlja vsekakor korak naprej k miru v Evropi.

Dunajski razgovori pa niso privedli do nobene končne rešitve v zvezi z drugimi zunajpolitičnimi vprašanji. Oba, Carter in Brežnjev, sta pri izmenjavi mnenj in spodbujanju dosedanjih stališč obeh držav, kot je isto rečeno v skupnem poročilu, ki so ga objavili po odhodu obeh državnikov z Dunaja.

Tako so potrjena še zlasti stališča obeh vojsk na stanju na Bliznjem vzhodu in na Indokitsajskem polotoku, prav tako odredanje večjega pomena helističnih listin in madriški konferenci, o kateri skupni dokument izražajo upanje v uspeh, a nobene obveze obeh vojsk, ki bosta dejavna za kulturni in vojaški odnosi v Madriču. Zelo takšno in zelo previdno sta SZ in ZDA pri pogajanjih niti ugotovili le dvoje: da vztrajata pri politiki dveh blokov in da ne bosta izdelovali novega orožja, ker ga imata še dovolj za popolno uničenje sveta.

bodo «vrhovi» SZ in ZDA odslej redno sestajali, «da se zgradijo stvarni temelji za medsebojno sodelovanje». V dokumentu je rečeno, da je priznanje popolne enakopravnosti, nujnosti utrjevanja medsebojne varnosti, spoštovanje suverenosti in nemešavanje v notranje zadeve druge države predpogoj za tako sodelovanje. Nadalje je poudarjen velik pomen razgovorov za zmanjšanje števila vojaških sil v srednji Evropi, kar bi «pripomoglo k stabilnosti in varnosti na tej celini».

Kar pa zadeva mednarodne odnose je v dokumentu poudarjeno načelo «nemešavanja v notranje zadeve ostalih držav, ki jim je treba dopustiti, da same izbirajo obliko vladanja, ki jim ustreza». V zvezi z Bliznjim vzhodom dokument poudarja, da sta državi «izrazili zanimanje za doseg pravičnega, trajnega in popolnega miru ter obrazložili svoja stališča, kako je mogoče tak mir doseči». V zvezi z dogajanjem v Aziji pa je v dokumentu sicer poudarjena nujnost po vzpostavitvi miru, vendar pa sta državi obrazložili vsaka s svojega zornega kota svoje mnenje o stanju na tem delu sveta. Končno pa dokument izraža željo po napredovanju izvajanja helistične liste in upanje v uspeh madriške konference, ki je napovedana za prihodnje leto.

LUDVIK SKOBERNE

Poljub med Brežnjevom in Carterjem (Telefoto ANSA-UPI)

PREDLOG KD ZA REŠITEV VLADNE KRIZE

Benigno Zaccagnini vabi socialiste naj pristopijo k vladni koaliciji

RIM — Demokratski sekretar Benigno Zaccagnini je večeraj končno orisal, sicer z dokaj meglenimi besedami, svoj predlog za oblikovanje nove vlade v poročilu, s katerim je odprl sejo strankinega vodstva. «Mi menimo — je dejal Zaccagnini — da bi morale biti vse dovolj čisto-gene» sile pripravljene na oblikovanje vlade, ki se bo lahko odločilo in brez vsake časovne omejitve lahko lotilo svojih zahtevnih nalog. Ker je demokratski sekretar zopet poudaril, da za KD ni sprejemljiva vlada s komunističnimi ministri, je njegova izjava izvenela kot poziv socialistom, naj se pridružijo republikancem in socialdemokratom, ki skupno s KD tvorijo sedanjo vladno koalicijo.

Poudariti je treba, da je Zaccagnini v svojem poročilu kar dvakrat izrazil odločno naglasilo, da ni sprejemljiva vlada s časovno omejenim mandatom. «Zdi se, da ni» so primerne — je dejal — časovne in odlašajoče rešitve. S tega je v bistvu zavrnil večkratni Andreot-tijev predlog, da bi nekako zvozili do oktobra, ko bo kongres krščansko-demokracije. Ta predlog je ponovil večeraj podtajnik pri predsedstvu vlade Evangelisti, ki velja za uradnega glasnika predsednika vlade. «Ni dvoma, da bi bila vlada, v kateri bi sodelovali socialisti, komunisti pa bi jo podpirali od zunanje, najboljša rešitev — je naglasil Evangelisti — vendar pa »re za ugotovitev, edina možna rešitev se mi zdi oblikovanje vlade, ki naj živi nekako do zime».

Vendar Zaccagnini je večeraj kar

prejšnjih dneh sestel tudi s Craxijem, očitno pripravljajo odskočno desko za «naskok» na palco Chigi. Komunistično vodstvo se je sestalo večeraj popoldne z nalogo, da pripravijo dnevi red CK, ki se bo sestel 25. junija. O vsebini politične razprave ni bilo mogoče zvedeti ničesar, pač pa da je ugodilo Ingraovi želji, naj ne bi več kandidiral za predsedniško zbornico in naj bi bil zadolžen za «studijske naloge» v okviru stranke. Očitno je, da se vodstvo KPI ni moglo več upirati želji Ingra, ko so tudi o drugi stranke pristale na to, da bi bil komunist, ne glede na ime, izvoljen za predsednika zbornice. Oeta-ja za zaenkrat vprašanje nove Ingraove zadolžitve.

Izidi deželnih volitev na Sardiniji

CAGLIARI — Izidi volitev za obnovitev deželnega sveta na Sardiniji se v bistvu ne razlikujejo od slike, ki je izšla iz splošnih parlamentarnih volitev izpred dveh tednov. Neuradni podatki iz 1.975 volitev od skupnih 2.069 so naslednji: KD 333.078 glasov (37,9 odst., na političnih 38,15); KPI 232 tisoč 934 (26,11 - 31,65); PSI 99.677 (11,17 - 8,90); PSDI 41 tisoč 441 (4,65 - 3,26); PRI 29.227 (3,28 - 1,91); PLI 17.793 (1,99 - 1,31); PR 27.399 (3,06 - 3,46); NSS 10.020 (1,12 - 1,06); PDUP 8.399 (0,94 - 1,32); Lib. Soc. 29.688 (3,33 - 1,91); MSI 47.577 (5,33 - 6,31); DN 9.108 (1,03 - 0,76); MES 745 (0,08 - 0).

Volilna udeležba je dosegla 84,45 odst. in je bila za 2,3 odst. manjša kot pri političnih volitvah. Na osnovi teh podatkov bodo v novem 80-članskem deželnem svetu imele posamezne stranke naslednje število zastopnikov (v oklepaju razlike v primerjavi s prejšnjim): KD 32 (0), KPI 21 (-1), PSI 9 (0), PSDI 4 (+1), PRI 3 (+2), PLI 2 (+1), PR 2 (+2), Lib. Soc. (etična lista) 3 (+2), MSI 4 (-2).

dvakrat zavrnil te teze. Očitno je, da je bil pritisk Flaminia Piccolija, ki je v zadnjem času nenavadno delaven in aktiven, obrodil vsaj nekaj sadov.

Medtem ko se je Piccoli sestel prej z Longom in nato z Zanonem, je Bisaglia dal razširiti tekst intervjuja, v katerem se je jasno zavzel za oblikovanje vlade leve sredine, potem ko bi oblikovali novo strukturo ministrskega sveta. Skratka, je ponovil svoj predlog, da bi dali socialistom večjo težo v novi vladi, da bi jim olajšali vrnitev k levi sredini.

Piccolijevi razgovori s socialdemokratskim in liberalnim tajnikom niso obrodili vidnih sadov, če izvzamemo dejstvo, da je Pietro Longo vendarle pristal na izvolitev komunistov za predsedniško zbornico, pa četudi kandidat KPI ne bi bil Pietro Ingra. Piccoli, ki se je v

prejšnjih dneh sestel tudi s Craxijem, očitno pripravljajo odskočno desko za «naskok» na palco Chigi. Komunistično vodstvo se je sestalo večeraj popoldne z nalogo, da pripravijo dnevi red CK, ki se bo sestel 25. junija. O vsebini politične razprave ni bilo mogoče zvedeti ničesar, pač pa da je ugodilo Ingraovi želji, naj ne bi več kandidiral za predsedniško zbornico in naj bi bil zadolžen za «studijske naloge» v okviru stranke. Očitno je, da se vodstvo KPI ni moglo več upirati želji Ingra, ko so tudi o drugi stranke pristale na to, da bi bil komunist, ne glede na ime, izvoljen za predsednika zbornice. Oeta-ja za zaenkrat vprašanje nove Ingraove zadolžitve.

BONN — Neko sodišče v Düsseldorfu je večeraj obsodilo Lotharja in Renato Lutz na 12 in 6 let ječe, ker sta kot uradnika ministrstva za obrambo ZRN vohunila in korist Vzhodne Nemčije.

P. P.

Mitja Ribičič je potem nadaljeval:

DVAJSET LET DVOJEZIČNEGA ŠOLSTVA V POMURJU

Za vsestranski razvoj manjšin razvijati inštitut odprte meje

Mitja Ribičič: «Noro je v dvajsetem stoletju omejevanje prvinjskih narodnostnih pravic in vsako tako obnašanje se obrača proti svobodi tistega, ki krati svobodo drugemu!»

LENDAVA — V Lendavi, središču narodnostno mešanega področja v Pomurju, so v nedeljo slovesno praznovali 20-letnico obstoja dvojezičnega slovensko-madžarskega šolstva v Pomurju. Prisotni so bili predstavniki družbenopolitičnih organizacij SR Slovenije in Pomurja, delegacija zamejskih Slovencev, Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo sta zastopala predsednik odbora za šolstvo in član izvršnega odbora Edmund Košta in član glavnega odbora Zdenko Vogrič. Slovensko skupnost pa član deželne uprave Marja Breclj, Zalske in Železne županije iz Mađarske, Italijanske unije za Istro in Reko in drugi.

Slavnostni govornik, predsednik SZDL Slovenije Mitja Ribičič, je, ko je govoril o vlogi in pomenu dvojezičnega šolstva, dejal med drugim:

Dvajsetletna izkušnja ni več popus pač pa delo z rezultati, ki jih lahko potrdijo pedagoški strokovnjaki, znanstveniki in statistiki. Tak uspešen razvoj dvojezičnega šolstva tudi pomeni, da občutljivi organizem dveh narodov te nove ustanove ni zavrgel kot tujek, pač pa jo je sprejel kot možnost za večji gospodarski in kulturni napredek, za lepši in bogatejši jutri teh krajev, ki jih je zgodovina prikrajšala za človeka vredno življenje in ustvarjanje. To poudarjam zato, ker je mnogo važnejše od ugotovitve znanosti in statistike, da so ljudje sami, da je predvsem mađarska manjšina sprejela dvojezično šolo. Manjšine so za šolstvo močno občutljive in tudi nezaupljive do večinskih zamisl. Sicer pa je občutljivost za šolstvo značilna za vse naše ljudi. V SZDL moramo posebej računati s tem, kako ljudje spremljajo zamisli naše družbe o reformi šolstva, o usmerjenem izobraževanju, o združevanju šolskih okolitev.

Znotraj naših skupnih prizadevanj za boljše šolstvo — je nadaljeval Mitja Ribičič — mora biti tudi nadaljnja skupna skrb za nadaljnji razvoj dvojezičnega šolstva. Ne ga mo, da ga ohranimo, ampak da ga tudi razvijamo dalje. Po mojem se nič ne more bolj maščevati narodu, ki hoče napredovati ter biti enakopraven in svoboden, kot podcenjevanje učenja, znanja in znanosti. Zemlja se vrtil enako hitro, mi, ljudje na njej, pa živimo drugače kot večeraj in si ustvarjamo vedno nove pogoje za življenje in delo. Nekateri mislijo, da bi morali naši stoinovi živeti tako in se našim vnučičem tako, ki smo živeli in se učili mi. Za šolske sisteme je morala zanimivo, da so po eni strani morali po ohranjanju starega najmočnejše po drugi strani pa so morali spreminjati in posodabljanju večje kot kjerkoli drugod. Šola bi morala korakati s prihodnjim časom, njeni reformatorji in organizatorji pa živijo mnogokrat v preteklem času.

Mitja Ribičič je potem nadaljeval:

Večkrat smo že povedali, da je za pozitivno narodnostni, kulturni, jezikovni in še posebej gospodarski razvoj manjšin pomembno razvijati inštitut odprte meje, še več odprtega sistema. To odprtost Jugoslavija zavzeto zagovarja na mejah z vsemi sosedi.

Z osimskimi sporazumi smo napravili korak naprej, toda vse narokopitno in obstoječe se z lito in vsemi sredstvi upira napredku. Naj bo ta zbor demokratičen pritisk na vse naše sosede, da bi na svojih mejah hrabreje in v večjem zaupanju odprli meje v interesu ljudi, narodnosti, kulture in gospodarstva obojnih krajev.

Vaša dvojezična šola je mnogo pomenila — je dejal Mitja Ribičič — tudi za razvoj našega odnosa do italijanske narodnosti in drugih mnogih manjšin znotraj Jugoslavije. Še več pa je pomenila za boljše manjšin v zamejstvu, koroških in štajerskih, tržaških, gorških in benediških Slovencev, Pomurjskega slovenskega, pomurskega dvojezičnega je bila celo bolj učinkovito orožje v boju teh manjšin kot vse naše resolucije, note in protesti, čeprav seveda tudi teh sredstev ne podcenjujemo. Vendar in na tej občutljivosti se vsak dan in vsako uro izpričuje v skupnem življenju popolna enakopravnost, svoboden razvoj in zdravo sožitje ljudstva obeh narodnosti. Vsaka dvojezična tabla ob poteh in cestah po-

murjskih vasi, neglede na to kolikšno je število ene ali druge narodnosti v njih, vsak dvojezični pogovor na občinskem uradu, na sodišču, v krajevni skupnosti, vrtcu in šoli, na delavskem mestu in v delegatski skupščini pomeni zgled in protest istočasno, vzorec in opozorilo, kako nora je v dvajsetem stoletju omejevanje prvinjskih narodnostnih pravic in kako se vsako tako obnašanje obrača proti svobodi tistega, ki krati svobodo drugemu. Za nas, ki živimo v miru, izleđa pretirano, vendar je res, da se iz hegemonizma, nacionalizma in razizma danes porajajo mnogi zapleti in lokalne vojne, ki so v današnjih razmerah vedno tudi sredstvo za dominacijo in vpletanje velikih sil in blokov. Notranji nedemokratski in neenakopravni odnosi med ljudmi in narodi vodijo k omejevanju tudi zunanje suverenosti. Manjšinske, obrne, narodnostne ali verske razmeritve niso samo ogledalo demokratičnosti vsake sodobne družbe, pač pa tudi povod in vzrok za vmešavanje zunanjih sil, kar ta notranja trenja in zaplete spreminja v mednarodne konflikte.

Razreševanje narodnostne problematike pomeni istočasno preprečevanje pogojev za vpletanje velikih sil in blokov, vplenanje torej dejavniki miru in varnosti, korak k socializmu, ki gradi odnose med narodi in ljudmi in enakopravnih temeljih je dejal Mitja Ribičič.

VČERAJ V LJUBLJANI

Priprave osnutka besedila resolucije OZN o manjšinah

O resoluciji bo razpravljala komisija za človekove pravice pri OZN predvidoma v začetku prihodnjega leta

LJUBLJANA — Predlog deklaracije o pravicah narodnih, etničnih, verskih in jezikovnih manjšin, katere pobudnik je bila na lanskem zasedanju Komisije za človekove pravice pri Organizaciji združenih narodov Jugoslavije, je še v mnogem neizdelan. Že v začetku letošnjega leta je bilo na sejan medresorske komisije zveznega sekretariata za zunanje zadeve za človekove pravice in podkomisije za manjšine dogovorjeno, da bo delegacija SFRJ na letošnjem zasedanju komisije OZN za človekove pravice zagotovila kontinuiteto obravnavanja te pobude. O jugoslovanstem predlogu resolucije bo OZN razpravljala prihodnje leto na podlagi novih komentarjev držav članic.

Da bo deklaracija kar najbolj prispevala k nadaljnjemu razvijanju prijateljskih odnosov med državami, na podlagi medsebojnega spo-

štovanja suverenosti in ozemeljske celovitosti, so se večeraj v Ljubljani sestali člani podkomisije zveznega sekretariata za zunanje zadeve; z izmenjavo mnenj republik in pokrajin so prispevali, da bo mednarodni dokument o zaščiti pravice manjšin na podlagi jugoslovanjskih izkušenj o enakopravnosti narodov in narodnosti kar najbolj kvaliteten.

V svetu vlada precejšnje zanimanje za predlog SFRJ. Predstavniki mnogih držav so v načelu že podprli jugoslovanstvo stališče, ki

Vratuša sprejel prefekta Marrosuja

LJUBLJANA — Predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije dr. Anton Vratuša se je večeraj popoldne pogovarjal v villi Področnik z vladnim komisarijem avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine in prefektom Trsta dr. Mariom Marrosujem. Pogovora so se udeležili Janez Zemančič, republiški sekretar za notranje zadeve, Marjan Osolnik, republiški sekretar za mednarodno sodelovanje, Ivan Winkler, podsekretar v sekretariatu za notranje zadeve in Stefan Cigoj, generalni konzul SFRJ v Trstu, Lorenzo Ferrarini, generalni konzul republike Italije v Zagrebu.

Pogovarjali so se o možnostih poglobitve vsestranskega koroistnega in vzajemnega sodelovanja med Slovenijo in Furlanijo-Juljsko krajino, predvsem na obmejnem območju, za kar nudi osimski sporazumi velike možnosti. Poudarili so, da se v to sodelovanje aktivno vključujeta slovenska narodnostna skupnost v Italiji in italijanska narodnost v Jugoslaviji.

Pogovor je zanj tudi uresničevanje nekaterih tekočih nalog iz osimskih sporazumov. (dd)

S SINDIKALNIMI SHODI V VSEH VEČJH MESTIH

Danes 4-urna splošna stavka za obnovitev delovnih pogodb

Pogajanja za vse stroke so se zataknila zaradi nepopustljivosti delodajalcev - V petek velika protestna manifestacija kovinarjev v Rimu

RIM — Okrog 14 milijonov delovnih ljudi z vseh produktivnih sektorjev je danes prekrizalo roke za obrambo svojih pravic. Enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL je odločila splošno stavko v podporo upravičenim zahtevam delavstva glede pospešenega zaključka pogajanj za obnovitev delovnih pogodb v zasebnih podjetjih in v javnih ustanovah. Med stavko prirejajo v največjih mestih vrsto sindikalnih zbora in shodov: v Bologni bo govoril Lama, v Benetkah Marianetti, v Bresciji Trentin, v Turinu Garavini, v Firencah Pagani, v Rimu Crea, v Milanu Ravenna, v Genovi Bugli.

Stavka bo trajala 4 ure za delavce v industriji, v kmetijstvu in v trgovini, v javnih službah pa bo osebe stavalke od najmanj 4 do največ 9 ur. Vses dan bodo odsotni državni uslužbeni ter osebe krajevnih in službenih ter osebe krajevnih in službenih ustanov in pošte. Osebe bolnišnic bo vsekakor zagotovo izvajanje nujnih služb, prav tako so sindikati zajamčili poseben potek stavke pri najpomembnejših javnih službah: delavci pri podjetjih za vodo, elektriko in plin bodo omogočili nujne dobave, zeleznice, ki bodo stavalke le od 10. do 12. ure, uslužbeni javnih prevoznih služb

bodo tudi stavalke le po dve uri, ki jih bodo dolocili na krajevni ravni. Pomorski bodo stavalke 4 ure, pristanišči dve, piloti in strežniki osebe na letalih pa samo od 11.30 do 12. ure. Omogočeno bo redno izhajanje časopisov in oddajanje po radiu in televiziji (druga mreža TV bo od 9.30 do 11.30 prenašala potek sindikalnih shodov), v kinematografiji bodo le odločilni začetki predstav. Pismene naloge, ki bi jih morali opraviti danes pri zaključnih šolskih izpitih, bodo prav tako odložili, kakor tudi začetek ustnih izpitov, kot je naročil minister Spadolini šolskim nadzornikom.

Pred današnjo splošno stavko je vodstvo enotne sindikalne zveze FLM priredilo večeraj tiskovno konferenco, na kateri je poudarilo, da gre pri kovinarjih za odločilni tedenski FLM je namreč odklako za petek, 22. tm. osmurno stavko kategorije, med katero bodo kovinarski delavci iz vse države odšli v Rim na veliko protestno manifestacijo. Po napovedih bi se jih moralo zbrati v glavnem mestu več kot 200.000. Poudarili so tudi pomen današnje splošne stavke, kot dan borbe proti trmasti nepopustljivosti delodajalcev, ki blokira pogajanja o vseh pogodbah, začeni s onimi za kovinarje.

za kemijsko stroko, za tekstilne in za gradbene delavce. Ob omejitvi njihovega pogajanja za kovinarje, so sindikalisti dolžili nasprotne stranke, tako zastopnike državne industrije, kot zasebne velike in male industrije, da so se po začetnem napredovanju pogajanja zataknila, tako glede informacije o proizvajalnih načrtovanju, kot glede delovnega urnika in meznih vprašanj. Sindikati si zato prizadevajo, s stavkami in manifestacijami, ustvariti ustrezen pritisk, da se pogajanja o vseh delovnih pogodbah pospešijo in zaključijo še pred poletnimi počitnicami. «Naj si gospodarji ne delajo utvar, so poudarili sindikalisti, da bi nas z zavlačevanjem utrudili. Čeprav čas hiti, je vprašanje novih delovnih pogodb mogoče rešiti pred dopusti, in ga je tudi treba rešiti. Potrebne je le nekaj dobre volje delodajalcev, in računamo, da jo bo borbenost delavcev pomagala vsiliti.» (lv)

RIM — Radikalni prvak Marco Pannella je večeraj na prirediteljskega vodstva sklenil, da bo obrnil poslanski mandat in se odpoval sedenjski mandat in se odpoval senatorskemu. Pannella bo pri prejšnji zakonodajni dobi predsedoval radikalni skupini.

VČERAŠNJI OBISK DELEGACIJE GOSPODARSKE ZBORNICE PRI SDGZ

VČERAJ NA TRŽAŠKEM VELESEJMU

DEŽ PREKRIŽAL RAČUNE ORGANIZATORJEM

Vojvodina želi navezati tesnejše gospodarske odnose z našo deželjo

Slovenski podjetniki idealni posredovalci za poglobitev sodelovanja med jugoslovansko pokrajino in Furlanijo-Juljsko krajino, ki ju družijo sorodne značilnosti

Vojvodina je skozi desetletja postala pojem zase: žitnica Jugoslavije. In vendar ta prelepa jugoslovanska pokrajina ni samo to, je namreč tudi že industrijsko področje, proces industrializacije pa se kajpak nadaljuje. Za temu ustreznemu napredku tudi uveljavljanje indestrijskih proizvodov od tujih tržišč. To je na eden od razlogov, ki so narekovali devetdesetletno odposlanstvo vojvodinske Gospodarske zbornice večdnevni obisk v Italiji, da bi se neposredno soočili z možnostmi širšega gospodarskega sodelovanja s sosedno državo. Včeraj so se ugledni gostje mudili na Tržaškem, danes so na Gorickem, jutri in popoldne pa se bodo seznanili s stvarnostjo industrijsko najbolj razvite italijanske dežele — Lombardije, oziroma s proizvodnim trendom na območju Milana.

Tedaj je bilo mogoče интересно območje, na katerem naj se v prihodnje razvije sodelovanje, opredeliti s štirimi bransami: blagovna izmenjava, poslovno-tehnično sodelovanje z industrijsko kooperacijo, ustanavljanje mešanih podjetij za skupno nastopanje na tretjih trgih in sodelovanje v bančnih operacijah (slednje vprašanje so poglobili na posebnem ogledu Tržaške kreditne banke). Vojvodina bi rada izvažala — in s tem popravila dokajšnje neskladje v zunanjetrgovinski računici z Italijo — čim več vsakovrstnih proizvodov s kmetijskega področja, od mesa, sadja in zelenjave do krme, predvsem pa industrijske polproizvode s kovinsko-mehanskega in zlasti petrokemijskega področja.

Govor o tem je bil (po skupnem kosilu v Zgoniku) tudi na tržaški trgovinski zbornici med sestankom s slovenskimi ter italijanskimi člani tržaške delegacije milanske mešane italijansko-jugoslovanske zbornice, ki ji predseduje dr. Latovc. Izmenjava misli in predlogov je bil — po objektivni oceni koristna, seveda pa ne bo smelo ostati le pri razglašanju dobre volje, ampak bo potrebno za uresničitev sodelovanja konkretno delo. Vojvodino in Furlanijo-Juljsko krajino družijo številne sorodne značilnosti, navezava tesnejših odnosov pa je potrebna ravno sedaj — je poudaril Latovc, ki je začel z ogledom mizo gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Navezovanje takšnih stikov naj se odvijata v duhu osimškega sporazuma, ki odpira široke možnosti vsestranskega razmahove delovanja med sosednima državama, torej tudi med našo deželjo in Vojvodino. Treba bo tudi seveda rešiti nekatere nelahke probleme, kot so npr. carinske prepreke v EGS, tu to ne le z dobro voljo na jugoslovansko strani, kot je nekdo poudaril na trgovinski zbornici, temveč tudi prav s tako dobro voljo in zavzetostjo za rešitev teh vprašanj z italijanske strani.

V delegaciji, ki jo vodi predsednik zadrzne zveze Vojvodine in član predsedstva pokrajinske Gospodarske zbornice Erme Kici, so: član predsedstva iste zbornice in predsednik Gospodarske zbornice v Pančevu Vladimir Šarić, sekretar na sekretariatu za proizvodne in prometne zveze s tujino Milorad Klarić, direktor sektorja v novosadski Agrokopertivi Djordje Nišević, generalni direktor lesnega kombinata v Sremski Mitrovici Nemanja Nikolić, generalni direktor Industrije stakla Pančevu S. Kanjevac, pomočnik direktorja Kemijske industrije Pančevu Bratislav Dimić, pomočnik direktorja sektorja novosadske Vojvodinske banke Djura Kohut in šef uvožno-izvoznega podjetja Agrovjvodina Milodrag Nikolić.

Gostje in gostiteljice so si zatem oddali tržaški velesejem, nato pa odšli na večerjo v Dolino, kjer jim je izrekel dobrodošlico župan Švab. (dg)

Na tržaškem velesejmu je bil včeraj dan Avstrije. Ob tej priliki je prislo v Trst širše gospodarsko odposlanstvo iz sosednje republike, ki ga je vodil tajnik zvezne gospodarske zbornice dr. A. Mussil in v katerem so bili še posebno številni predstavniki gospodarskih krogov avstrijske Štajerske in Koroske. Dan se je začel z ogledom mizo o skupnih problemih na področju male in srednje industrije. Po zdravem nagovoru predsednika trgovinske zbornice Modiana so o organizaciji in dobavnih sposobnostih malih in srednjih industrijskih obratov v Avstriji, Italiji in v zlasti v Furlaniji-Juljski krajini spregovorili član avstrijske delegacije Kropetzky, tajnik italijanske zveze male industrije Tomizza, predstavnik Fruigulije Gepri in podpredsednik tukajšnje zveze malih industrij Cucagna. Posvet je zajel tudi kreditna in finančna vprašanja v zvezi s poslovanjem teh industrijskih obratov ter še zlasti z izvozom njihovih končnih izdelkov v tujino.

VAŽNO SPOROČILO SDGZ

Obvezna prijava davčne številke za obrtnike, gostince, trgovce, itd.

Prijava številke zahtevajo do 30. t.m. trgovinska zbornica, kvestura in občine, uprava monopola

Po sprejemu na jugoslovanskem generalnem konzulatu se je odposlanstvo, ki ga spremlja zastopnik Zvezne gospodarske zbornice v Trstu Lojze Lesjak, sešlo v sejni dvorani SKGZ s predsedstvom Slovenskega deželnega gospodarskega združenja z dr. Svetino na čelu. V resnici delegacija vrača obisk predstavništvu našega združenja. Po pozdravnih nagovornih predstavniki SDGZ in vodje vojvodinskega odposlanstva (Svetina je med drugim orisal značilnosti in delovanje združenja kot idealnega veznega člena v vojvodinskih prizidevanjih za raztegnite trgovske in sploh gospodarske sodelovanja z Italijo in Evropo ter poudaril pomen osimškega sporazuma) se je razvila krajša debata, v kateri je prišlo do izraza, da obstajajo stvarne možnosti za pospešitev izvoza kmetijskih pridelkov ter industrijskih proizvodov iz Vojvodine v našo deželo in prek nje v notranjino; podobne možnosti so tudi za razvoj industrijske kooperacije na osnovi dolgoročnejšega sodelovanja, kar je bilo sicer nadrobneje razčlenjeno na snidenju gostov z našimi podjetniki — člani SDGZ v Gregorčičevi dvorani.

Zakon, ki je v naše odnose med gospodarstvom in davčnimi upravi telji vpejal davčne številke, je med drugim dolžil, da morajo številni upravni akti, seznanji, licence, itd. biti dopolnjeni z davčno številko. Rok za dokončno sporočilo davčne številke pristojnim uradom zapade nepreključno 30. junija 1979. Nekatere uradi so se na to obveznost orisali z različnimi privedanji za raztegnite trgovske in sploh gospodarske sodelovanja z Italijo in Evropo ter poudaril pomen osimškega sporazuma) se je razvila krajša debata, v kateri je prišlo do izraza, da obstajajo stvarne možnosti za pospešitev izvoza kmetijskih pridelkov ter industrijskih proizvodov iz Vojvodine v našo deželo in prek nje v notranjino; podobne možnosti so tudi za razvoj industrijske kooperacije na osnovi dolgoročnejšega sodelovanja, kar je bilo sicer nadrobneje razčlenjeno na snidenju gostov z našimi podjetniki — člani SDGZ v Gregorčičevi dvorani.

Trgovinska zbornica v Trstu je pripravila najprej posebne formularje, ki jih je bilo treba dostaviti podpisane in izpolnjene z davčnimi številkami. V tem tednu pa so vsem dostavili na dom še poseben formular v obliki posebnih razglednic. Zainteresirani ga morajo izpolniti z davčno številko, svojim podpisom in znamko za 120 lir, ter nemudoma spet odposlati. Člani Gospodarskega združenja naj ta formulare prinesejo na združenje, ki ga dostavijo skupno z drugimi. Prav tako imajo na razpolago v uradih združenja dodatne formulare za ostala sporočila. Isti sistem velja za podjetja v Gorici.

Kvestura v Trstu pa zahteva, da vsi lastniki gostinskih in drugih licenc prinesejo na kvesturo originalno licenco, fotokopijo kartončka z davčno številko in površino prodajnih prostorov. Člani Gospodarskega združenja naj prinesejo dokumente na združenje, ki bo poskrbelo tako za dostavo na kvesturo, kot tudi za uverjivanje površine gostinskih obratov.

Občina Trst zahteva ravno tako originalno licenco in fotokopijo kartončka z davčno številko, medtem ko morajo trgovci v tem času razbiseriti v trgovinah fotokopijo licence. Člani Gospodarskega združenja naj ravno tako dokumente nemudoma prinesejo na združenje, ki bo poskrbelo za potrebna sporočila in fotokopije.

Okoliške občine. Slednjim je dovolj, da zainteresirani javijo pravočasno svojo davčno številko. Člane Gospodarskega združenja opozarjamo, da so za to že poskrbeli uradi združenja in jim ni treba delati drugih sporočil.

UTIF in UPRAVA MONOPOLA prav tako zahtevata licenco in fotokopijo kartončka s številko. Člani združenja naj vse dostavijo nemudoma uradom združenja. Opozarjamo, da morajo to obveznost opraviti tudi vsi vpisani v druge poklicne sezname: zdravniki, inženirji, geometri, knjigovodje, novinarji, itd., kot tudi imetniki posebnih dovoljenj (zlatarji, tiskarji, itd.). Kdor ne bo sporočila opravil do predpisane roka: 30. 6., bo plačal dajavo v višini od 50 štol do 1 milijona lir in kar je še huje, njegov vpis v sezname ali licenca bodo neveljavni. To lahko povzroči zlasti trgovcem in gostincem nepregledne posledice in morda tudi zaporo obrata, če Lodo oblasti le kolikaj nepopustljive.

Za podrobnejša pojasnila se lahko vsakdo obrne na urade Slovenskega deželnega gospodarskega združenja tako v Trstu kot v Go-

Pismo uredništvu

Verzija Alpina delle Giulie o incidentu v jami pri Briščikih

Spoštovano uredništvo!

V zvezi s člankom, ki je bil pod naslovom «Nezaslišana protislovenska nestrnost poklicnega vodča v jami pri Briščikih» objavljen 30. maja na 2. strani Primorskega dnevnika, Vas združenje Alpina delle Giulie, tržaška sekcija CAI, prosim, da objavite naslednji popravek.

«Ko v jami pri Briščikih prihajajo na obisk učenci s slovenskih šol, jim učitelj, če je potrebno, prevaja razlago vodiča; učencem je nadalje na razpolago slovenski depliant o jam; (prilagamo kopijo tega deplianta).

Učitelj, o katerem je govor v omenjenem članku, je že večkrat obiskal jama pri Briščikih in je ob raznih prilikah imel na razpolago vse tri vodiče; učitelj je vedno prevajal v slovensko razlago teh vodičev.

Ob obisku 29. maja je vodil Mauro Godina le prosil in to v začetku, naj učiteljevo prevajanje ne krije njegove razlage.

Obisk se je redno nadaljeval in učitelj je prevajal v slovensko vodičeve razlage. Obisk je trajal 50 minut in Godina je pravilno zastopil jama na koncu skupne, kot je njegova dolžnost.

Hočemo samo dodati, da naše združenje že vrsto let nudi brezplačen obisk jame pri Briščikih samo učencem, ki obiskujejo šole v zgoniški občini.

Zaupamo v Vašo korektnost, zato menimo, da je odveč vsakršno sklicjevanje na člen 8 zakona o tisku.

S spoštovanjem

Predsednik (notar odv Giovanni Tomasi)

da to dejstvo spoštuje dosledno in enako do vseh.

Kar pa zadeva samo prevajanje vodičevih razlag v italijanski in v jezik obiskovalcev, konkretno v jezik učencev slovenskih šol, ne moremo sprejeti trditve, da jim učitelj lahko prevaja, če je potrebno, ker ta trditve tudi dopuščajo možnost, da tako prevajanje ne bi bilo potrebno. Po eni strani gre za dolžnost slovenskih učiteljev, po drugi pa za njihovo pravico in za pravico slovenskih otrok do razlage v njihovi materinski, kakor bi bila tudi dolžnost vodstva Alpina delle Giulie (sekcije CAI), da bi poskrbelo, da bi vsaj eden od njih vodičev v jami obvladal slovensko, saj je jama na ozemlju slovenske občine in na narodnostno mešanem ozemlju tržaške pokrajine.

V OKVIRU DANAŠNJEGA VSEDRŽAVNEGA STAVKOVNEGA GIBANJA

Tržaško delavstvo s splošno stavko zahteva uresničevanje svojih pravic

V prvi vrsti zahteva obnovitev delovnih pogojev - Ob 10.30 na Trgu Goldoni zborovanje

Tržaško delavstvo bo danes odločno izrazilo zahtevo po obnovitvi delovnih pogojev. Svojo zahtevo bodo delavci izrekli s štirurno splošno stavko ter z demonstracijo v mestnem središču. Stavko je oklicalokrajno tajništvo enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL, ki se tako pridružuje splošni vsedržiavni stavki. Štiri ure bodo stavkali delavci v industriji, kmetijstvu ter v terciarnem sektorju, medtem ko bodo javni namestniki in gradbeniki stavkali osem ur. Mestni in okoliški avtobusi bodo vozili od 10. do 11. ure, v sektorju javnih prireditelj (RAI-TV, kino) pa bodo stavkali eno uro; v začetku vsake izmene, osebe gledalščih in glasbenih ustanov pa ob koncu delovne izmene Seveda so zajamčene redne dobave električne energije, plina in vode ter vse nujne bolnišniške storitve.

Kot znano so se sindikalne organizacije odločile za splošno stavko iz več razlogov. Gre predvsem za delavce v delovni pogodbi za javne uslužbence, saj ostaja še dalje nereseno vprašanje trimesečnega obračunavanja draginske doklade. Dalje se sindikati potegujejo za o dobritev okvirnega zakona ter na daljšujejo kot že rečeno, pogajanja za obnovo že zapadlih delovnih pogojev ali tudi tistih, katerih dejavnost se pravkar izteka.

Posebno važno je v tem povolilnem obdobju, da se vloga sindikata okrepi, čeprav bo v novem razmerju sil, ki je prišlo iz zadnjih političnih volitev, zelo težko se težje pa bo doseči pozitivne odgovore na vse tiste zahteve, za katere se sindikalno gibanje poteguje. Tudi pri nas položaj ni preveč rožnat. Tega mnenja je tudi sam po krajinski tajnik CGIL Mauro Giuluz, ki nam je včeraj obrazložil razloge današnje stavke, in ki je imel v ta namen v zadnjem času nemalo sestankov z raznimi delovnimi sveti. Vodstvo sindikata si predvsem prizadeva, da bi se položaj delavstva ne poslabšal, da bi obranil težko priborjeno enotnost, zlasti, da bi v delavskem razredu ne prišlo ž razcepitve, to je da različni delci na zaposlene in brezposelne na uslužbence v javnem sektorju in uslužbence v zasebnem, itd. Preprečiti je treba kratkaka vsakršen poskus nazadnjaških krogov v državi in pri nas v Trstu in deželi, da bi zavrl vse to, kar si je delavsko gibanje v zadnjih letih priborilo.

Zato sindikati pozivajo tržaške delavce, da se množično udeležijo današnje demonstracije. Zborna mesto bo ob 9. uri na Trgu Unità, od koder bodo v sprevidu krenili na Trg Goldoni, kjer bo ob 10.30 govoril Gianni Padovan, tajnik deželne federacije CGIL-CISL-UIL.

NA VČERAŠNJI TISKOVNI KONFERENCI NA SEDEŽU LISTE ZA TRST

Cecovini se brani Bettizovih trditvev v iskanju naklonjenosti vodstva PLI

Cecovini se zdaj izjavlja za «neko» globalno zaščito, ker je zanjo tudi Zanone in za prijateljske odnose z Jugoslavijo - Tudi če bi šel v Strasbourg, bi ostal župan

Odgovora na izredno oster in polemičen intervju Enza Bettizze, ki je bil objavljen v sobotni številki «Repubbliche» in v katerem med drugim pravi, da je Lista za Trst odraz tržaške gosposke, ni bilo treba dolgo čakati. Včeraj je na sedežu Liste v Ul. San Nicolò župan Cecovini nepričakovano sklical tiskovno konferenco in osrednji del svojih izjavij posvetil prav podrobni analizi tega intervjuja.

Na zadnjih evropskih volitvah sta tako Bettiza kot Cecovini kandidirala na listi PLI. Ker pa je bil Bettiza izvoljen tako v zahodnem kot vzhodnem okrožju severne Italije, lahko sedaj izbira med enim in drugim, vendar kaže, da se je odločil za vzhodno, kjer je prej vel glasov. S tem pa je bil Cecovini, ki je v tem okrožju prvi izvoljen, avtomatično izključen. Omenjeni intervju in drugo pisane vsedržiavne tiska sta privedla Cecovinija do včerajšnje tiskovne konference, katere namen je očiten: pritisniti na vsedržiavno vodstvo PLI, ki bo danes zjutraj odločalo, kdo o naše mesto zastopa v evropskem parlamentu.

Včeraj zjutraj je Cecovini uvidel, da se ne ve, o katerem obdobju polemiziral s časnikarji in jim razlagal, kaj je gola kromka in kaj komentiranje, ki lahko vpliva na sprejemanje odločitev. Nato je omenil polemiko v zvezi z zadnjimi dogodki in zavrnil, da bi prišlo do kakršnakoli napada na sedež PLI, kar je prisotni pokrajinski tajnik PLI Franzutti potrnil.

Nato pa je Cecovini, kot smo dejali, podrobno analiziral intervju, ki ga je Bettiza dal znanemu italijanskemu časnikarju Giorgiu Bocci in v katerem obtožuje Listo, da je izraz tržaške gosposke, ki si je nobena vojna ni prizadevala, ki si je ob vsaki vladi nagrabila genarja, in si dovoljuje zganjati nacionalistično demagogijo na koži Dalmativce in Furljanov, ki smo resnično vse izgubili. Takih trditve Cecovini očitno ni mogel prebraviti in jih je odločno zanikal. Dejal je, da tržaška gosposka ni nikakršen «patron» Liste. Ker pa se pri tem samo od sebe vsiljuje ime enega najvidnejših predstavnikov tržaške buržoazije, Imerija, in njegove podpore melonarjem, je Cecovini zahteval, da je Imeri res dal Listi deset milijonov lir, toda so drugi, ki so dali še več.

Bettiza v svojem polemičnem intervjuju nadalje zatrjuje, da danes tržaška gosposka terja to, kar je hotela že od Avstrije in Italije po letu 1918: «Hoče si zagotoviti privilegije, oblasti, denar in usluge, ki jih nima nobeno mesto v Italiji. Na primer integralno prosto ceno, ki pa bi predstavljala resnično balcanizacijo Trsta... Jaz pa se zavzemam za prosto ceno... z visoko tehnologijo... za čim boljše odnose

z Jugoslavijo». Cecovini je pri tem omenil, da se tudi on zavzema za dobre odnose z Jugoslavijo, pripomnil pa je, da je Bettiza spremeni svoje nedavno stališče o industrijski coni na Krasu.

Bettiza nadalje pravi, da ga obtožuje izdajstva Trsta, ker se zavzema za resne in plodne odnose z Jugoslavijo: «Ne zanima me irendentizem, pravi Bettiza, ne zanima me danuncijevstvo, ki nam je prineslo samo trpljenje in gorje.» Glede irendentizma je tržaški župan pripomnil, da ne ve, o katerem obdobju govori Bettiza, če Trst danes ne bi bil italijanski, bi bil tu Cecovini, še vedno irendent. Če pa misli na sedanost, na današnje razmere, tudi sam oklika irendentizem in morebitne zahteve in lahko govori le o domotožju. Ne razume pa očitek danuncijevstva in ga zavrača: Lista je pristala na politični del osimskih sporazumov, ki določajo italijansko-jugoslovansko mejo.

Bettiza tudi polemizira s Cecovini njegovo razlago, da se od Trsta do Vladivostoka razteza «Slavija». Pri Trstu, pravi Bettiza, se začneja Jugoslavija, ena najbolj omikanih dežel v Evropi, s katero hočemo delati in trgovati, ne pa si izmenjavati smešnih nacionalističnih anatem. Cecovini je pri tem še najprej zagovarjal svojo zivirno razlago, da se ob Trstu res začne «Slavija», kar naj bi dokazovalo samo ime Jugo-Slavija, pri čemer gre «Slavija» razumeti kot ves slovenski svet. Nadaljeval je, da je tudi sam poznal Slovenjo kot res civilizirano državo in pripomnil, da je smešna trditve o nasprotjih s Slovenci: «Slovenci, in tudi z našimi Slovenci, je prišlo do trenja samo v smetno ustvarjenih obdobjih in eno teh «umetnih» obdobjij je bil fašizem.

Župan Cecovini je nato zavrnil Bettizove trditve, da so ga med zadnjjo volilno kampanjo samoliti in ga celo, skušali napasti: vse poudarje predstavnikov Liste naj ne bi prešle omenjene polemike in pobud.

Tržaška občina obvešča, da so na sedežu občinskega računovodstva (2. nadstropje - soba št. 252) na razpolago davčne izjave vseh

Tržaška občina obvešča, da so na sedežu občinskega računovodstva (2. nadstropje - soba št. 252) na razpolago davčne izjave vseh

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Zgoniška vinska razstava v znamenju slabega vremena

Obe prvi nagradi za belo vino in za teran sta šli Stojanu Stablju iz Saleža

Glavni protagonist letošnje jubilejne 15. vinske razstave v Zgoniku je bil vsekakor dež, ki je vse tri dni motil reden potek praznika in je posebno v nedeljo preganil številne obiskovalce, tako da je bilo število gostov sorazmerno zelo nizko. Prav zaradi tega je zgoniška občinska uprava, sporazumno z domačimi društvi, «spodajšala» vinski praznik še na včerajšnji dan, tako da so lahko razpečali zalogo vina. Vsega skupaj je bilo razstavljenih po 9 vzorcev belega vina in terana, ocenjevalna komisija pa je nagrade porazdelila takole: belo vino - 1. Stojan Stabelj (Salež 49), 2. Stanko Milič (Zgonik 34), 3. Mirolj Zigon (Zgonik 36); teran - 1. Stojan Stabelj (Salež 49), 2. Karlo Pegan (Zgonik 58), 3. Boris Milič (Salež 37).

V nedeljo zjutraj se je tekmovanja v briskoli udeležilo kar 32 dvojic, kulturni spored pa je obsegal tri točke. Godba na pihala iz Nartobrezine je v dveh delih pod vodstvom Stanislava Misleja uprizorila koncert raznovrstnih pesmi, zaključila skupina Kamniška Bistrica iz Kamnika (v zadnjem trenutku je nadomestila Emono iz Ljubljane). Gostje so učinkovito podali vrsto plesov iz hrvaške Posavine in iz bogate gorenjske zakladnice. Za priložnost razpoloženo pa je poskrbel sicer priletna Pepca Blej iz Mengša, ki je na harmoniko izvajala vrsto domačih viž in pri tem tudi zapela. V gimnastični točki so nastopili telovadci TUD Partizan Moste iz Ljubljane, ki so izvajali vrsto akrobatskih skokov. V imenu SK Kras je tekmovalec in delegacija iz Most pozdravila predsednika Tamara Blažina in poudarila važnost sodelovanja med društvoma, ki sta se pobratili pred tremi tedni. Po tomboli, ki je osrečila štiri dobitnike (nagrade so skupno znašale 100.000 lir), so se premarširali obiskovalci lahko pozno v noč vrteli ob zvokih ansambla Ljuzeta Furlana.

Danes praznuje v križu svoj 80. rojstni dan

ALOJZ SEDMAK (Sedmakov)

Se na mnoga leta mu želijo žena, hčere in sinovi; z družinami, posebno pa vnuki Katja, Korado, Dunja, Dario, Sandor in Loredana.

Eksplोजija v Škednju

Silovita eksplozija je včeraj zjutraj opustošila stanovanje in garažo 68-letnega Renata Bembo v Ul. Soncini 53. Nekaj minut pred 7. uro je v dvonadstropni hiši v Škednju eksplodiral hotel centralne kurjave, vzrok za eksplozijo pa naj bi bilo po izvidih tržaških gasilcev — uhanje metana iz koča.

Kotel je eksplodiral prav ko se je Bembo odpravil, da pospremi ženo, 65-letno Derno Cante na železniško postajo. Eksplozija je bilo slišati daleč naokoli, domala po vsej mestni četrti. Počilo je tako močno, da so se razbile vse šipe v stanovanju garažo pa je zajel močan požar. Ognjeni žubli so skoraj popolnoma uničili dva avtomobila, fiat 128 in mini motor, ki sta bila tam parkirana, pogasili pa so jih gasilci, ki so prispeli na kraj eksplozije pod vodstvom načelnika oddelka Oscarja Verone. Gasilci so morali predpreti zunanjo zidavo poslopja, ki jih je dodobra streslo, a se ne bi morda zrušili. Po prvih ocenah naj bi poslopje, ki ga je lastnik pred kratkim prenovil, utrpelo za nekaj deset milijonov lir škode.

Pri eksploziji sta se Bembo in njegova žena tudi lažje ranila. Prepeljali so ju v glavno bolnišnico.

Ob izgubi dragega brata Pavla Kalca izreka SPD Tabor Opčine Luciji Hrovatini, Tonetu Kalcu in Pini ter ostalim sorodnikom iskreno sožalje.

V petek, 15. t.m., je na Dunaju preminil naš dragi

PAVEL KALC

Zalostno vest sporočajo žena Hanna, brat Anton, sestri Lucija in Pina, nečaka Anica in Ivan z družinama.

Dunaj, Opčine, Reka, Lausnau, 19. junija 1979

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega brata in strica

KARLA KJUDRA

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so ga spremenili na njegovih zadnjih poti.

Posebna zahvala župniku Angelu Kosmaču, ženskem pevskemu zboru ter pevskemu zboru PD Slavec.

SVOJCI

Ricanje, Lonjer, 19. junija 1979

KRSTNI NASTOP ZGONIŠKIH FOLKLORISTOV

Kakor smo že poročali, je v soboto nastopila na prazniku vina v Zgoniku tudi folklorna skupina PD «Rdeča zvezda», ki jo sestavljajo otroci od 6. do 13. leta starosti in ki jih vodi prizivalka Neva Feruga. Otroci pa niso le iz Saleza, pač pa tudi iz okoljskih vasi. Bil je to prvi, krstni nastop te skupine, ki ji želimo dolgo in uspešno življenje

Rezultati na slovenskih nižjih srednjih šolah

Kakor smo najavili v soboto, nadaljujemo danes z objavljanjem letošnjih rezultatov na slovenskih šolah. Tokrat objavljamo rezultate s slovenskih nižjih srednjih šol na Tržaškem.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA «SRČKO KOŠOVEL» — OPČINE

1.a — Izdelali so: Alessandro Calzi, Maurizio Cok, Luciano Cok, Walter Gregori, Ervin Gustin, Stefano Hrovatin, Aleksij Kralj, Alberto Paoli, Ivan Percic, Massimo Purini Debnagac, Mauro Renar, Dario Terzoni, Zdenko Vidau, Demetrij Zagar, Katerina Berdon, Giuliana Calzi, Lisa Ciuk, Daniela Guglielmi, Doriana Jurincich, Morena Kralj, Tatjana Krizmančič, Marisa Marcuzo, Jana Martelanz, Irene Radetti, Natuška Razem in Tanja Unussich. En dijak ni bil pripuščen v 2. razred.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA «SV. CIRILA IN METODA» — SV. IVAN

1.a — Izdelali so: Danijel Čej, Daniele Crapesi, Giorgio Gruden, Giuseppe Italiano, Adriano Kovacic, Alessandro Occhetti, Claudio Pagan, Roberto Smitlak, Boris Tavčar, Franco Zettin, Ivan Zerjal, Ines Biaccari, Elena Curman, Erica Fornazario, Martina Gregori, Donatella Marconi in Ziva Pahor. En dijak ni bil pripuščen v 2. razred.

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal
12.30 Argumenti
13.00 Dnevnik I — Aktualne tekme
13.25 Vremenska slika
13.30 Dnevnik
13.35 Vskanjanja pravljica
18.20 Ana, dan za dan — 29. nadalj.
18.35 Deber dan, Evropa
19.20 Peyton Place — 18. nadalj.
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 Dnevnik
20.40 Holokavst — 8. in zadnje nadalj. Nocoj se z osmim nadaljevanjem zaključuje nadaljevanje «Holokavst», ki naj bi prikazala strahoten nacistični zločin, namreč pokol šestih milijonov Judov v koncentracijskih taboriščih, ki so si oledeli dosedanja nadaljevanja, smo povsem soglašali s tistimi, ki so ameriško nadaljevanje kritizirali, kajti takšno nacistično uničevanje Judov si je mogoč zamisliti le nekdo, ki nacizma ni poznal, ki koncentracijskih taborišč ni obiskal, kaj šele da bi jih doživljal. Toda ne glede na to, bomo na kratko navedli vsebino nocojšnjega zaključnega nadaljevanja, ki nam bo prikazalo upor Judov v varšavskem getu, kjer nacisti umorijo tudi Weisssovega brata Mosesa in malega Aaron, ki ga je Weissova žena postavila za vojdo razreda, ko so jo odedjali. V Auschwitzu pa medtem umorijo tudi zakonca Weiss, zdravnika Josepha in njegovo ženo. Priče bomo tudi spoznavali med Jud-partizani in Nemci, kjer Rudijeva žena izgubi življenje. Rudija pa uspe Karlu Weissu napraviti zadnjo sliko preden umre. Smo na koncu vojne, kjer Erik Dorff pride pred ameriško sodišče, a napravi prejši samomor. Preživi pa Rudi, ki ponovno najde bratovo ženo Ingo in se nato odpravi v Izrael.

13.30 V pogovoru z glavnim junakom
16.30 Turin: Košarka
Evropsko prvenstvo
18.00 Montebelluna: Kolesarstvo
Program za mladino
18.15 Tednik aktualnosti
za mladino
18.55 Dnevnik 2 — Sport
19.15 Prigode Blacka Beautyja — TV film
Vremenska napoved
19.45 Dnevnik 2 — Odprti studio
20.40 Dnevnik 2 — Dossier replay
21.30 Tisti vrazji Ken Russel
«Il cervello da un miliardo di dollari» — film
Režija: Ken Russel. Igrajo: Michael Caine, Karl Malden, Oscar Homolka, Mark Elwes in drugi

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana
18.25 Poročila
18.30 Slovenski ljudski pesni: Vzhodna štajerska
Vzhodna štajerska je področje, ki je bogato z ljudskimi pesmi. V današnji oddaji bodo nastopile ohranjene pesmi iz Pobrežja, Markovec in Cirkovec. Gledali bomo te pesmi v jesenski atmosferi, značilna po vinogradih, koruznih poljih, ko ljudje na domovih ličjako koruzo in prejšajo grozdje, ko bogat pridelek kar sam sila k plešu, veselju, petju.
19.00 Pisani svet
19.45 Obzornik
19.55 Hidak — Mostovi
20.15 Risanka
20.30 TV dnevnik
21.00 Nas občutli je sovrar, dok. TV nadalj.
22.05 A. Haley: Korenine — TV nadalj.
22.50 TV dnevnik
Koper
20.25 Odprta meja
21.50 Stičišče
21.00 Risanka
21.15 TV dnevnik
21.30 Rubens — 4. nadalj.
22.25 Aktualna tema
22.55 Narodna glasba: Poljska folklorja
23.20 Stičišče
Zagreb
19.15 Pionirski TV studio
19.45 Glasbena oddaja
22.10 Celovečki film
SVICA
20.05 Glasbena kaset
20.35 Svet, v katerem živimo
21.45 Lo sparo dal pulpito — film
noni: 12.03 Vi in jaz; 14.30 Romance, poezije, glasba; 15.03 Raljo; 15.30 Krepkano; 16.40 Mladi in klasična glasba; 17.55 Majhna zgodovina angleških besed; 19.15 Večerni program; 19.20 Glasba
RADIO 2
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Nekega drugega dne; 9.20 Vprašanja Radiu 2; 9.32 Žene in hčere; 10.12 Pogovor s poslušalci o ženski v današnji družbi; 11.32 Jaz, takrat; 11.52 Pesmi za vsakogar; 12.45 Alto gramofoni; 13.40 Romanca; 15.00 Tukaj Radiu 2; 17.50 Long Playing Hit; 18.33 Srečanja in razprave z mladimi; 19.50 Spazio X: glasba za vse okuse.
LJUBLJANA
6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.30 Iz glasbenih šol; 10.05 Z radiom na poti; 10.45 Turistični napotki; 11.05 Rezervirano za...; 13.10 Danes smo izbrali; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 domače; 14.00 Danes do 13.00; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 V korak z mladimi; 16.30 Od melodije do melodije; 17.00 «Vrtljake»; 18.00 Studio ob 17.00; 19.00 Dve orgelski točci J. S. Bacha; 19.15 Pavel Sivic: Dve narodni za orkester; 19.35 Zborovska glasba v prostoru in času; 20.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansambrom Jožeta Kampač; 21.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.45 Tipke in godala; 22.05 Radjska igra; 23.20 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana.

Med ruševinami črnogorske vasi ki je dala pet narodnih herojev

Ljudem tega kraja je bilo usojeno, da ne umrejo naravne smrti

Te črniške vasi so se potegnile visoko v goro, v kraško področje, kamor ne peljejo ceste, daleč od človeških pogledov, korakov in radovednosti. Te vasi niso prav nič privlačne, niti lepe niso... V njih je veliko kamenja, kač; se največ sirašča. Le kako kravo imajo tod ljudje, koza ali osla... Tu pravijo, je bil epicenter povresa, pravijo domačini, pa čeprav je bil epicenter daleč, na morju, od tod naj bi se začeli rušilni valovi, ki se niso umirili niti na mejah SR Črne gore in se širili dalje.

Vas Brčele je našla svoj prostor v tej romantični in v zgodovini. Hiše v večini so porušene, tiste pa, ki še niso zrušile, so obelježene z rdečimi znaki. Porušili so se tudi mnogi spomeniki. Od stare cerkve je ostal pokoncu le en zid. Tudi zvon je padel. In vendar imajo ljudje radi tudi to, kar je še ostalo. Vsakdo bi hotel živeti in nadomestiti to, kar je izgubljeno. Živeti bi hotel svoje skromno življenje, ki ga sicer tako drago plačuje na tem prostoru, kamor ga je posadilo življenje.

Jeleni Rolovič teče petdeseto leto. Sprejela me je v svoj sotor, kjer me je nekako bogaboječ vprašala: «Veste morda, kaj so Brčele?» Brčele niso le 35 (porušeni) hiš in prav toliko gospodinjstev. Ta vas je dala pet narodnih herojev, Nikolaj in Vladka Roloviča, Mila Boškoviča, Branka Djonoviča in Vlado Popoviča. «Sem sestra Vladimira Roloviča», je rekla. «Pet narodnih herojev je dala ta vas v tem surovem kraškem svetu. Ljudem tega kraja nekako ni usojeno, da bi umirali v postelji. Sprehodili sem se po pokopališču mimo nagrobnih kamnov, ki jih je potes velika porušila. Za dobo od 1941 do 1945. nisem našel imena niti enega samega človeka, ki bi bil umrl prirodne smrti. Padali so na Sutjeski, na Mojkovcu, v Treskavici, Ljubotini... Njihove kosti so bile posajane širom po Jugoslaviji in šele po osvojitvi so jih nezne roke mater in sestra z najvišjimi častmi nosile v rodni kraj. «Tudi moj brat Vlado, kot veste, je padel» — mi pravi dobra Jelena in mi nudi pivu, žganje, pa tudi kosilo, pač vse, kar je imela pod sotorom. Iz vasi Brčele je tudi Jovan Tomašević, ustanovitelj Komunistične partije Črne gore. Njegovo rojstno hišo so spremenili v muzej, vendar ni potres niti te hiše spoštoval, pač

V Padričah gostje iz Celja

Na prazniku «Delas in «Unitas» v Padričah je v nedeljo popoldne poleg moškega in ženskega zbora PD «Tabora» z Opčin nastopila v kulturnem programu tudi folklorna skupina iz Celja, ki je med številnimi občinstvom zela veliko uspeha

Branko Babič LJUDJE IN BOJI NA KOZARI

Pričevanje o vstaji in revoluciji 1941-1942

Ko danes razmišljamo o kozarski ofenzivi, si razumljivo zastavljamo vprašanje, kakšni so bili razlogi, da je preboj le deloma uspel. Ali je bil sploh možen po skoraj mesecu dni težkih bojev, ko je bilo veliko število ranjenecv ter kar 80.000 civilnih prebivalcev, ki smo jih morali reševati ali pa vsaj poskušati vse, da jih rešimo? Mnogi zgodovinarji in vojaški strokovnjaki, ki obravnavajo kozarsko ofenzivo ter si zastavljajo to vprašanje, še vedno tehtajo svoje ocene. Kozarska ofenziva bo prav gotovo še dolgo predmet proučevanja, tako z vojaškega kot tudi družbenopolitičnega vidika. Ob tem pa ne moremo mimo dejstva, da ta ofenziva ni bila zgolj klasičen primer vojne operacije, ampak da je bila hkrati del revolucije, v kateri je sodelovalo vse prebivalstvo Podkozarja. Takšna je bila sploh naša narodnoosvobodilna vojna. Zato zgolj klasični vojaški vidiki ne zadoščajo za pravilno presojo kozarske ofenzive. Ze sama evakuacija prebivalstva na Kozaro je bila z vojaškega vidika seveda neprimerna, vendar se temu,

kot vemo, ni dalo izogniti. Ali se kaj takega ne bi moglo zgoditi jutri, v primeru napada na našo deželo in ob istemu splošnega ljudskega odpora, ko bi bilo treba zaščititi nedolžno prebivalstvo pred sovražnikom? Dejstvo, da smo v preboju, poleg izrazito vojaškega dela operacije, morali reševati tudi 80.000 civilnih prebivalcev in čez 500 ranjenecv, je, kot vemo, silno obremenjevalo vojaško operacijo. Zato je bilo treba v načrt preboja vključiti tudi njihovo reševanje, kar pomeni, da je bila operacija večnamenska, sestavljena iz več ciljev, ki jih je bilo potrebno vključiti v celovit načrt preboja. In končno smo v preboju šli pod silnim pritiskom desetkrat močnejšega sovražnika, ki je imel iniciativo v svojih rokah in nam to odločitev vsilil. Vse to nas je nedvomno psihološko in tudi vojaško obremenjevalo, kar je brez dvoma tudi vplivalo na naše odločitve. Ne smemo namreč pozabiti, da je sovražnik sistematično gradil linijo napada. Delal je strelske järke, bunkerje, razporejal mitralješka in topovska gnezda, tako da smo morali vedno prebijati močno utrjene sovražnikove položaje. Z velikanskimi silami je tako rekoč zaprl vse izhode s Kozare, saj je predvidevala, možnost, da se bomo poskušali prebijati iz obroča. Na fronti pa je vsežkozi silovito napadal in to z vedno svežimi silami. Pred kozarsko ofenzivo takanega primera v naši narodnoosvobodilni vojni še nismo imeli. V četrti ofenzivi ali tako imenovani bitki na Neretvi, znani kot bitki za ranjenje, ki je bila šest mesecev po tretji kozarski, je narodnoosvobodilna vojska Jugoslavije že imela kozarske izkušnje in jih tudi uspešno upoštevala. Toda o tem pozneje. Poleg omenjenih okoliščin, v katerih smo bojevali krvavo bitko na Kozari, je bila tudi vrsta konkretnih dejavnikov, ki so vplivali na potek preboja. Poskušal bi o-

pisati nekatere najbolj značilne ali morda najbolj usodne za potek in uspeh preboja. Da smo se odločili za preboj šele po skoraj mesecu dni hudih bojev, mislim, da je bilo takrat to edino pravilno in možno. Ne bi razpravljal o trditvi, da bi se morali prej prebijati, ko smo s protinapadi ustvarjali dokaj velike praznine v sovražnikovih vrstah, češ da je bila tedaj situacija ugodnejša. O tem sem že povedal svoje mnenje in razloge. Čas od odločitve oz. povelja za premik na odrejane položaje do samega preboja je bil odločno prekratek, zato se vojska ni uspela pravočasno zbrati na odrejenih mestih. To dokazuje primer 3. bataljona, ki je šele naslednji dan prišel na mesto preboja in se vključil v bitko. Podobno je bilo s 4. bataljonom. To so bile pomembne sile, ki bi lahko odločujoče posegle v boj in vidno spremenile položaj. Pred premikom čet na mesto preboja smo namreč imeli razpredeno telefonsko mrežo po vsej Kozari in na o-svobojenem ozemlju. Štab odreda je bil tako telefonsko povezan s štabi bataljonom in tudi z zadnjo četo na terenu, kakor tudi s posameznimi strateškimi točkami na izpostavljenih mestih, tako da smo brž zvedeli za vsak so-važnikov premik. Štab odreda je tako lahko hitro premeščal čete in izdajal povelja svojim enotam. Toda ko smo začeli s premikom čet na mesto preboja, smo telefonsko mrežo razrdili. In tako so nam ostale na voljo le kurirske zveze. Zato je sporočilo, ki smo ga takoj po preboju na sektorju 1. in udarnega bataljona poslali delu štaba odreda, ki je bil na drugem sektorju desno od nas, prišlo šele ob treh zjutraj, čeprav smo ga poslali že nekaj čez polnoč. Razdalja pa je bila tri do štiri kilometre! Če bi sporočilo prišlo pravočasno, bi verjetno lahko

preusmerili tudi druge enote k izbojevanemu preходу iz obroča. Pa tudi če bi tedaj, kljub tako poznemu sporočilu, bila izvedena takšna preusmeritev zlasti ranjenecv, bi bil izid preboja nedvomno ugodnejši. Zakaj se to ni zgodilo? Težko je reči. Verjetno je obstajalo upanje, da bo mogoče prebiti fronto tudi na sektorju 2. in 3. bataljona. Tudi širina preboja je bila prevelika in zato udarna moč naših enot oslabilna. Glede na silovitost in intenziteto bojev je bila tako tudi povezava med enotami slabša. Če bi širino preboja skrčili, bi s tem povečali udarno moč in verjetno bi bil preboj bolj učinkovit ter uspešnejši. Temu v prid govori dejstvo, da smo obroč prebili in vrzel držali celih 8 ur samo s polovičnimi silami. V štabu odreda sta bili enotnost in koordinacija pomankljivi, zato med sektorji ni bilo zadostne povezanosti, da bi odred lahko enotneje in pravočasno ukrepal glede na spremenljivi položaj med bojem. Tu mislim na preboj in odprt prehod na sektorju 1. in udarnega bataljona ter preusmeritev ostalih sil z ranjenici in večine civilnega prebivalstva v to smer. Tudi zunanja pomoč je bila neučinkovita. Operativni štab za Bosansko krajino je sicer na širokem prostoru angažiral svoje sile, enote 1. (podgrmeškega) NOP odreda in 1. krajske brigade v pomoč Kozari. Te so napadale in zavzele močna sovražnikova oporišča kot so bila Bosanska Krupa, Dobrljin, Bosanski Novi, Sanski Most, vendar ta aktivnost operativnega štaba za Bosansko krajino ni zmanjševala intenzivnosti sovražnikovega napada na Kozaro. Samo neposredni napad v hrbet sovražnika bi verjetno učinkoval, češar pa operativni štab ni storil. Očitno je podcenjeval moč in pomen ofenzive na Kozaro,

KOŠARKA

ITALIJA (PO PORAZU S SZ) OSTALA BREZ KOLAJNE

ČSSR si je z zmago nad Španijo priborila pravico do boja (z Jugoslavijo) za bronasto kolajno - Za prvo mesto: SZ-Izrael

TURIN — Sovjetska zveza - Izrael za 1. mesto, Jugoslavija - Češko-slovaška za 3. mesto. To sta para dveh superfinalnih tekem.

SODNIKA: Turner (Anglija) in Arabadjan (Bolgarija). PM: SZ 10:8, Izrael 17:22; SON: SZ 17, Izrael 20; PON niče.

Izraelci, ki še vedno veljajo za največje presenečenje tega prvenstva, so v srečanju s SZ razočarali. Največje razočaranje pa je v tem, da so se Izraelci, katerih glavna odlika je velika borbenost in požrtovalnost, vnaprej predali. Ko so Sovjeti s svojim izjemno tkačenkom postavili nasprotniku praktično živ zid pod košem, so Izraelci takoj uvideli, da je to srečanje vnaprejšnje izgubljeno.

Radovanović 9 (1:3), Krstulović 15 (3:4), Dalipagić 11 (1:2), Delibašić 10 (2:2).

Čelo Gomejski je dal možnost tudi mladim igralcem, da se izkažejo. Priložnost za igro je dobil tudi Homicius, ki je izredno udobno presenečeni.

De La Cruz, Santillana, San Epifanio: koši so si sledili kot na tekočem traku in razen v 23. minuti, ko so »plavalci« vodili le z dvema točkama, izid ni bil nikoli v dvomu. Zmaga Jugoslovancev je bila povsem zaslužena, zanesljiva.

LESTVICA: Sovjetska zveza 5 4 1 439:399 8; Izrael 5 3 2 408:435 8; Jugoslavija 5 3 2 453:432 8; ČSSR 5 2 3 419:430 7; Italija 5 2 3 403:417 7; Španija 5 1 4 465:474 6.

TENIS

DAVISOV POKAL Po zmagi nad Poljaki Italijani v višjem kolu

VARŠAVA — Z zmago nad Poljsko si je v nedeljo italijanska teniška reprezentanca priborila vstop v polfinalne A skupine Davisovega pokala.

V polfinalnem srečanju bodo Italijanci igrali od 13. do 15. julija v Rimu proti Madžarski, ki jih je lani presenetljivo izločila iz tega tekmovanja.

NOGOMET

Triestini podvig ni uspel Parma si je zaslužno priborila pravico do napredovanja

PARMA — Triestina 3:1 (1:1) PARMA: Boranga, Caneo, Baldoni, Colonelli (od 72. min. Toscani), Agretti, Battisolo, Scarpa, Mongardi, Bonci, Ancellotti, Torresani.

Triestini vendar niso uspeli. Prvi in tretji gol je Parma dosegla neposredno s prostim strelom: osebne zasluge dobrih igralcev, ki imajo pravi smisel za gol. Drugi odločen zadelek pa bil prava hvalevredna, ko bi ne imel za Triestino tako »tragičnih« posledic.

Tekmo je Triestina dobro začela. Napadalo, bojevalo, v obrambi pa prizadevno in pazljivo. Žal, so Tržačani naleteli na nasprotnika, ki se ga ne da premagati, vsaj ne z aduti, s katerimi razpolaga Tagliavini.

Če se je torej ta tekma za Triestino končala zelo nesrečno, si ne upamo trditi, da ni zmaga Parma nezaslužena. Zmaga je namreč izid tekme, ki je v Trstu, v Vicenzi in na vseh ostalih prvenstvenih tekmah pokazala večje stranske sposobnosti. Triestina bi lahko tudi desetkrat igrala s Parmo in ne bi nikoli zmagala. To je kočna sodba o tej tekmi.

POPRAVEK

V našem nedeljskem poročilu o rekreacijskem tednu SK Kras je prišlo pri objavi urnika tekmovalcev do neželje pomote. Spored rekreacijskega tedna objavljamo zato še enkrat:

KOLESTARSTVO

Pohvala za Čoka

Na dirki ciklomaterjev se je od Adrianih kolesarjev najbolj izkazal Erluga

Mauro De Monte je novi juniorški prvak deželnih kolesarjev. Naslov si je zagotovil v nedeljo na krožni dirki v Trstu s startom v Barkovljah in ciljem v Bazovici. Mladi pordečnoski kolesar si je naslov najboljšega zagotovil v zadnjih metrih, ko je ostal po napornem vzponu od kamnoloma Faccanoni do Bazovice sam s dvema drugima kolesarjema, ki ju je prehitel prav v ciljni ravnini.

MED JUNIORJI

Giuseppe Saronni končni zmagovalec

LEZIGNAN — Giuseppe Saronni je potrdil, da je trenutno v odlični formi. Po letošnji kolesarski dirki po Italiji je osvojil še etapno dirko »Grand Prix du Midi Libre«, kjer je odpravil kar močno konkurenco prvovrsnega francoskih in španskih kolesarjev. Na drugo mesto se je v končni lestvici uspešno vrnil Portugalec Agostinho, Francozi so pa uvrstili svojih 5 kolesarjev med prve 10.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

SOVJETSKA ZVEZA - Italija 90:84 (41:31) SOVJETSKA ZVEZA: Jeremin 4 (2:2), Homicius 4 (2:2), Tarakanov 4 (2:2), Zamurhamedov 2, Lopatov 2, Jedsško, Bijelov 10 (2:2), Tkačenko 23 (5:9), Miškin 23 (5:5), Salkinov 9 (5:5), Belostenji 2, Zigilji 11 (7:11).

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

ATLETIKA

Izkušnje pred uspehi

Tri druga mesta za Tržačane

Državno prvenstvo brez posebnih rezultatovali tekmovalnih uspehov! To je kratka ocena za štirindesetkoletno atletsko predstavništvo Bora na mladinskem državnem prvenstvu v Bologni. Ob tem je treba tako povedati, da ne gre za popolno razočaranje. Borovi so enostavno tekmovali brez podvigev. Dosegli so normalne rezultate, ki na državnem prvenstvu niso zadostovali za rezultate, na katere smo bili navajeni.

BOR NA DP

WALNUT - V drugem dnevu atletskega prvenstva ZDA je bilo do sleden nekaj odličnih rezultatov.

Pod analizo postavimo lahko samo Bigatona in Semoliceva, tekmovalca z daljšim stečajem. Bigaton je nedvomno tekmoval pod svojimi zmoglostmi. Vzroke lahko iščemo v slabši pripravi, predvsem pa v pomankanju ustreznih vajnih tekmovalcev, ki tarejo metalce klavida in preko katerih bi se lahko prekalili v rutinskih tekmovalca.

NAMIZNI TENIS

Nepričakovan uspeh Krasovih deklet

Na kvalifikacijah za vstop v B ligo so v nedeljo v Veroni mlada Krasova dekleta slavila nepričakovan uspeh. Kras je namreč osvojila odlično drugo mesto, po zmaganju nad Verono in Parmo; celotni izkupiček so morale naše igralke prepustiti edine ekipi iz Bocna. Podrobneje bomo še poročali. (bs)

ITALJANSKI POKAL

Ekipi Gaje igrali s spremenljivo srečo

V nadaljevanju teniškega prvenstva za italijanski pokal sta ekipi Gaje igrali s spremenljivo srečo. Gaja A je proti solinski ekipi Cividale A izbojevala gladko zmago s 4:2. Zmaga bi lahko bila še izdatnejša, če ne bi prišlo do nenadne zamenjave v parih dvojic, zaradi česar niso nastopili najboljši igralci tega prvenstva sploh.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

ČSSR - Španija 107:100 (46:48) ČSSR: Skala 13 (1:2), Petr, Havlik 14 (4:4), Rašnja, Kropalik 15 (3:3), Bohm, Kos 23 (5:6), Pospisil 8, Klimes 9 (7:9), Brabencec 25 (7:7), Dousa, Hraška 40.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NOGOMET

NOGOMET

RIM — Trener italijanske reprezentance Enzo Bearzot je za tekmo Argentina - ostali svet, ki bo 25. junija na stadionu River Plate v Buenos Airesu (prav na obletnico lanskeoletne zmage Argentinec na SP), sklical naslednje nogometaše: vratarja: Koncilia (Avstrija - Anderlecht), Leao (Brazilija - Vasco De Gama); branilci: Cabrini (Italija - Juventus), Kaltz (ZRN - Hamburg), Pezzer (Avstrija - Eintracht Frankfurt); vrnji igralci: Asensi (Španija - Barcelona), Bonhof (ZRN - Valencia), Boniek (Poljska - Widzew Lodz), H. Müller (ZRN - Stuttgart), Platini (Francija - St. Etienne), Tardelli (Italija - Juventus); napadalci: Bettega (Italija - Juventus), Rossi (Italia - Vicenza), Lato (Poljska - Sral Mielec).

NOGOMET

NOGOMET

ROBNIK — Na šesti prireditvi svetovnega motociklističnega prvenstva za »Veliko nagrado Jugoslavije« sta se dobro izkazala italijanska dirkačca Eugenio Lazzarini v razredu do 50 cm in Graziano Rossi v razredu do 250 cm. V najprejstnejšem razredu do 500 cm pa je zanesljivo zmagal Američan Ken Roberts. Eden izmed favoritov, Barry Sheen, se je med »ožnj« pokodoval, kar je Američanu olajšalo delo. Na drugo mesto pa se je uvrstil Ferrari.

NOGOMET

NOGOMET

ROBNIK — Na šesti prireditvi svetovnega motociklističnega prvenstva za »Veliko nagrado Jugoslavije« sta se dobro izkazala italijanska dirkačca Eugenio Lazzarini v razredu do 50 cm in Graziano Rossi v razredu do 250 cm. V najprejstnejšem razredu do 500 cm pa je zanesljivo zmagal Američan Ken Roberts. Eden izmed favoritov, Barry Sheen, se je med »ožnj« pokodoval, kar je Američanu olajšalo delo. Na drugo mesto pa se je uvrstil Ferrari.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

SOVJETSKA ZVEZA: Jeremin 2, Homicius 11 (1:3), Tarakanov 11 (1:2), Zamurhamedov 4, Lopatov 8, Jedsško 8, Belov 13 (3:4), Tkačenko 13 (1:2), Miškin 13 (1:1), Salkinov 2, Belostenji 14 (4:6), Zigilji 6.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

SOVJETSKA ZVEZA: Jeremin 2, Homicius 11 (1:3), Tarakanov 11 (1:2), Zamurhamedov 4, Lopatov 8, Jedsško 8, Belov 13 (3:4), Tkačenko 13 (1:2), Miškin 13 (1:1), Salkinov 2, Belostenji 14 (4:6), Zigilji 6.

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

NEDELJSKI TEKMI

FRANCIJA - Bolgarija 80:77 (43:37) Francija je po predvidevanju premagala še Bolgarijo in je tako osvojila drugo mesto v tolažinski skupini.

PO UKREPIH MALEZIJSKE VLADE GLEDE PRISELJENCEV IZ VIETNAMA V MEDNARODNI SOLIDARNOSTI REŠITEV VPRAŠANJA BEGUNCEV

Malezijska vlada nekoliko ublažila ukrepe proti beguncem, ki so v večini kitajskega porekla

KUALA LUMPUR — Malezijska vlada je včeraj poskušala «ublažiti» svoje stališče do vprašanja vietnamskih beguncev. Pred nekaj dnevi je predstavnik malezijske vlade izjavil, da bodo izgnani iz države 76.000 beguncev, ki so v zadnjih mesecih prišli iz Vietnama. Namestnik predsednika vlade Marathir Mohamed je celo dejal, da bodo malezijske oblasti streljale na begunce, ki bi skušali priti v njegove teritorialne vode. Glasnik pomočnika predsednika vlade je sedaj dejal, da bodo kaj takega storili samo v primeru sile. Pristavil je še, govorec predstavnikom tiska, da ne gre tolmachi besede Mohameda Marathira kot očitno namero malezijskih oblasti streljati na begunce. Glasnik je še enkrat ponovil dobesedno Marathirovo izjavo: «Položaj ne opravičuje streljanja na begunce. Če pa se bo izjavila vsaka drugačnja možnost, bomo morali razmišljati, da bi parlament sprejel zakon, ki bi pooblašča oboroženo silo, da strelja na njih.»

Vsaj navidezno je to «omehčano» stališče malezijske vlade posledica mednarodne reakcije na naklep malezijske vlade, da izžene s svojega ozemlja 76.000 vietnamskih beguncev. V zadnjih dneh so mednarodna občila posvetila veliko pozornost temu vprašanju. Do tega je prišlo tudi zaradi uradnih izjav in stališč, ki so jih zavezele nekatere vlade. Ameriška administracija je obtožila Vietnam, da se skuša na ta način zrebiti Vietnamcev kitajskega porekla in tudi svojih političnih nasprotnikov. Podobne obtožbe so prišle tudi iz Pekinga.

V Parizu so v elizski palači objavili sporočilo, v katerem je rečeno, da je Francija naklonjena angleški pobudi, ki predvideva sklicanje mednarodne konference v okviru Organizacije združenih narodov. Na tej konferenci naj bi preučili vprašanje beguncev v vsej njegovi razsežnosti in naj bi skušali najti rešitev, ki bi bila humana in učinkovita.

V teh dneh se je položaj še zaostрил, ker so Maleziji v resnici začeli izganjati begunce. Pod kontrolno številnih policistov so vkrkali na neko staro ladjo kakih 500 beguncev, kijsi opremili s hrano in gorivom ter jih odvedli na odprto morje. V nekaterih krogih trdijo, da je bilo beguncev še več, a med njimi največ žensk in otrok.

Vietnamskim beguncem se zapirajo vrata na vsem področju jugo-

ZASEDANJE LJUDSKEGA KONGRESA

Kitajska doživlja gospodarski razcvet Hua Guofeng pohvalno ocenil gibanje nevrščeneh

PEKING — Včeraj se je začelo v Pekingu zasedanje kitajskega ljudskega kongresa (parlamenta), ki je skoraj v celoti posvečen problemu socialistične modernizacije, jačanju demokracije in pravnega reda.

V svojem poročilu o delu vlade v zadnjem letu je premier Hua Guofeng pozitivno ocenil kitajsko gospodarstvo, ki je uspešno kljub nekaterim odprtim vprašanjem.

Kitajski premier je prvič po evlektivnem skoku leta 1958 posredoval statistične podatke o dosežkih kitajskega gospodarstva, ki končno dajejo zahodnim trgovskim partnerjem vsaj približno sliko kitajskega gospodarstva. Pridelalec žitaric je bil lani 304,7 milijonov ton (7,8 odstotka več kot predlanskim), proizvodnja jekla se je zvišala za 55,3 odstotka in je znašala 31,78 milijonov ton, lani so izklopali 104 milijone ton premoga in proizvedli 256 milijard kilovatih ur. Najbolj občuten porastek pa je zabeležila proizvodnja umetnih vlaken, kar 95 odstotkov in je znašala 258 tisoč ton. V kemičnem sektorju se je zvišala pro-

Cecovinijeva tiskovna konferenca

(Nadaljevanje z 2. strani)

Polemiziral je tudi z drugim predstavnikom Liste, Giuricinom, ki je nastopil pri računalnikih. Tudi njega omenja sobotna Republika, ki pravi, da je bil njegov nastop «zanimiv poskus». Vendar jaz, z razliko od Cecovinija, ne bi dvignil toliko prahu.

V zaključku je Cecovini navedel razloge, zaradi katerih bi ga morala liberalna stranka izbrati za poslanca v evropskem parlamentu: prvi, ker bodo poslanci iz Lombardije in drugi, ker bodo kar trije predstavniki izraz združenja industrije, dva neposredno, tretji Betitza pa je zelo blizu tega krogu. To pa bi bilo v nasprotju z usmerjenostjo PLI, ker ta usmerjenost zahteva bolj široko izbiro.

Na vprašanja novinarjev je nato pojasnil nekatere zadeve v zvezi z manifestacijami in polemikami zadnjih dni. Nato se je vnel do kaj ostre polemike okrog formulacije «slavoslovskega sveta». Na izrecno vprašanje novinarja agencije Alpe Adria, če gre za politično-gospodarsko oceno je Cecovini najprej vztrajal na terminu «Slavia», ki naj bi se raztezala od Trsta do Vladivostoka in govoril o nevarnosti, ki naj bi jo predstavljala za slovensko državo. Na ponovno vprašanje, če je to povezano s programom liberalne stranke, pa je povsem spremenil svoja izjavljanja in dejal, da Trst v resnici meji na Jugoslavijo, ki ji je z izredno spretnostjo uspelo ohraniti neodvisnost, dobre odnose s Sovjetsko zvezo in z Zapadom in istočasno ustvariti svet nevrščeneh. Povedal je še zanimiv «novost» da so s sporazumom v EGS v Jugoslaviji začeli prevladovati zahodni interesi, kar je nekaj pozitivnega in je treba podpreti. Ob tem sodelovanju, je dodal Cecovini, pa Trst ne sme postati žrtev.

Na izrecno vprašanje, če je res smešen odnos do slovenskih vprašanj in polemik v Sloveniji, ko pa je znano, da so vse slovenske organizirane sile v zamejstvu in njihov tisk v ostri polemiki z Listo in da so vsi slovenski predstavniki v vseh izvoljenih organih vedno glasovali proti Listi, pa Cecovini ni odgovoril.

Odgovoril pa je na vprašanje globalne zaštite, vendar se je hotel takoj navezati na polemike v zvezi z zakonom Gerbec in na ostro prijateljstvo, da je bilo predstavljeno več zakonskih osnutkov in ne samo zakon Gerbec in da gre za zahteve vseh Slovencev v Italiji pa je odgovoril, da je tajnik liberalne stranke še pred kandidaturjo pojasnil, da so liberalci naklonjeni globalnemu zaščitnemu zakonu za Slovence v Italiji. Cecovini je ob tem dejal, da bo neki zakon pač treba sprejeti, takoj pa je pripomnil, da se ne sme zgoditi kaj takega kot na Južnem Tirolskem, ker bi to dlakavo kompromitiralo prihodnost. Če bi uveljavili zakon o dvojezičnosti, bi iz javnih služb izkličili vse tiste, ki ne poznajo slovensčine. Slovencev pa je le 6-7 odst. Ob tem pa je sam priznal, da teh števil ni nikdar preveril. Ko ga je drug članikar spomnil na trditve, če da so osimski sporazumi Titov namener, da si prisvoji Italijo in isto stališče ponovil pred kratkim v zvezi z zakonom Gerbec in ga ob tem vprašal, če bo takšna stališča zastopal v evropskem parlamentu. Cecovini odgovoril, da naj bi bilo v jugoslovanski literaturi celo zapisano, da bi meja morala teči na Soči in celo boj na zapadu: ves vzhodni svet naj bi po njegovem mnenju težil proti zapadu, in to naj bi bilo nekaj biološkega, naravnega in naj ne bi izviralo iz nikakršnega sovraštva.

Na koncu je Cecovini potrdil, da bo naredil izvolitvi v evropski parlament ne bo podal ostavke na mesto župana in da bo v parlamentu zastopal program liberalne stranke. Če pa zaradi morebitnega mandata v evropskem parlamentu ne bo kos sedanjim obveznostim, bodo že razpravljali, kaj treba narediti. Dodal je, da bo jutri odpejal v Rim le en vagon «meloniarjev», kar pa naj ne bi imelo nobene zveze z imenovanjem v evropski parlament.

SOMOZI SO DNEVI ŠTETI

Politični in vojaški uspehi borcev sandinistične fronte

Andske države priznale sandinistom status, ki ga imajo «borci armade med vojno»

MANAGUA — Diktatura generala Anastasia Somoza ima štete dneve; to je mnenje večine latinskoameriških političnih opazovalcev, saj doživlja Somoza poraz tako na vojaškem kot na političnem področju. Nacionalna garda je dokončno zapustila mesto Leon, 90 kilometrov zahodno od Managuae, sandinistični borci se prodirajo v mesto Rivas, kjer naj bi začela vlada sestavljati iz predstavnikov prevzela dejansko oblast v državi.

Bolj kot vojaški porazi pa majajo Somozovo oblast mednarodni uspehi sandinistične fronte. Članica andskega pakta so priznale sandinistom status, kakršnega imajo «borci armade med vojno». Za sedaj

NA URADNI OBISK

Indijski premier Desai prispel v Jugoslavijo

Včeraj se je sestel s predsednikom ZIS Veselinom Djuranovićem

BEOGRAD — Predsednik indijske vlade Moradž Desai je popoldne dopotoval v štirindnevni uradni prijateljski obisk v Jugoslavijo na povabilo predsednika SFRJ, Josipa Broza Tita in predsednika ZIS Veselina Djuranovića.

Indijski premier je v Beograd prispel s posebnim letalom, ki je na Surčinem letališču. Gosta iz Indije je pričakal in pozdravil predsednik ZIS Veselin Djuranović, ki je premieru Desaju zavele prisrčno dobrodoščilo.

Sprejema indijskega premiera na letališču Beograd so se udeležili tudi zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec, predsednik izvršnega sveta Srbije Ivan Stambolić zvezni sekretar za zunanje trgovino Metod Rotar, predsednik beogradske mestne skupščine Zivo-grad Kovačević, poveljnik beogradskega vojnega območja, general polkovnik Petar Gračanin, in drugi.

Na beograjskem letališču so se zbrali tudi člani indijske diplomatske kolonije, ki so premiera Desaja pozdravili z vzklikanjem in dolгим ploskanjem. Preden se je odpravil v svojo rezidenco, Stari dvor na Dedinju je premier Desai, na prošnjo predstavnikov tiska izjavil, da ga veseli, ker je dopotoval na prijateljski obisk v Jugoslavijo in ker se bo srečal s predsednikom Titom in predsednikom ZIS Veselinom Djuranovićem.

Popoldne sta imela premier Desai in predsednik ZIS Veselin Djuranović prve uradne pogovore. Z jugoslovanske strani se pogovorov udeležujeta tudi Josip Vrhovec in Metod Rotar, z indijske pa zunanji minister Vadžpai. (dd)

VABILO IBM

IBM želi sporočiti nekaj važnega tistim podjetjem, ki hočejo izboljšati svoje upravljanje s pomočjo obdelave podatkov. Marsikaj pa bo zanimalo tudi vsa tista podjetja, ki ta sistem šele uvajajo.

Čakamo Vas v uradu IBM v Trstu, Trg Unità d'Italia 7, od 9.30 do 12.30 v sredo, 20. junija.

Prikazali bomo tudi praktično, kako deluje terminal za blagajno IBM 5260, sistem IBM 34 in sistem IBM 5110.

Urad v Trstu: Trg Unità d'Italia 7 - Tel. 040/62381

PO SOBOTNEM ATENTATU NA SEKCIJO «ESQUILINO»

Rimljani enotno obsodili fašistični terorizem

Časnikar hudo ranjen v Rimu - V Milanu fašisti napadli komunistično sekcijo «Togliatti»

RIM — Na desetstotice Rimljanov je včeraj popoldne strnjeno in enotno manifestiralo proti fašističnemu nasilju po sobotnem atentatu na komunistično sekcijo «Esquilino» v Ul. Cairola v Rimu in po nedeljskem napadu na časnikarja Antonia Sturiala. Novinarja so fašisti surovo pretepli (zdrobili so mu vrhanec zaradi česar so ga sprejeli na zdravljenje v bolnišnico s pridržano prognozo) samo zato, ker ga je nekdo slisal, kako je telefoniral v uredništvu lista «Paese sera» vest o njihovem divjanju.

Sprevod se je počasi pomikal od Trga Republika po mestnem središču do Trga Santi Apostoli, kjer je bilo osrednje zborovanje. Manifestantov je bilo toliko, da so napolnili ves trg in tudi okoliške ulice. Osrednja govora sta imela rimski župan Giulio Carlo Argan in član tajništva KPI Gerardo Chiaromonte, ki sta odločno obsodila fašistični terorizem in vsakršno obliko političnega nasilja. Manifestacija je izzvenela kot mogočen poziv k emotnemu nastopu in boju proti prevratnikom, kot odklon vsakršnega neposrednega obračunavanja in kot zahteva, naj pristojni sodni in policijski organi naredijo svojo dolžnost.

Pripadniki NAR, ki so si prilaistili odgovornost za zločinski atentat na rimsko komunistično sekcijo, so se včeraj «oglasili» z različnimi bombami tudi v Milanu, k'er so napadli sedež središčne sekcije «Togliatti». Po prvih izsledkih so fašistični prevratniki, ki so bili v tleh, vrgli nekaj molotkov proti sedežu sekcije in profi oglasni deski, na kateri je bil letak z obsojdo sobotnega atentata. Takoj po podvigu so pretepači pobegnili peš, vendar so naleleti na komunistična mladina, ki sta ju golih rok ho tela ustaviti. Eden od teroristov je tedaj izdrl pištolo in nekajkrat ustrelil v zrak ter zagrozil mladima komunistoma, da ju bo ubil, če se ne bosta nemudoma umaknila. Fašistična trojica je nato nadaljevala beg peš in se kaj kmalu porazgubila med množico na Korzu Garibaldi.

NA URADNI OBISK

Indijski premier Desai prispel v Jugoslavijo

Včeraj se je sestel s predsednikom ZIS Veselinom Djuranovićem

BEOGRAD — Predsednik indijske vlade Moradž Desai je popoldne dopotoval v štirindnevni uradni prijateljski obisk v Jugoslavijo na povabilo predsednika SFRJ, Josipa Broza Tita in predsednika ZIS Veselina Djuranovića.

Indijski premier je v Beograd prispel s posebnim letalom, ki je na Surčinem letališču. Gosta iz Indije je pričakal in pozdravil predsednik ZIS Veselin Djuranović, ki je premieru Desaju zavele prisrčno dobrodoščilo.

Sprejema indijskega premiera na letališču Beograd so se udeležili tudi zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec, predsednik izvršnega sveta Srbije Ivan Stambolić zvezni sekretar za zunanje trgovino Metod Rotar, predsednik beogradske mestne skupščine Zivo-grad Kovačević, poveljnik beogradskega vojnega območja, general polkovnik Petar Gračanin, in drugi.

Na beograjskem letališču so se zbrali tudi člani indijske diplomatske kolonije, ki so premiera Desaja pozdravili z vzklikanjem in dolгим ploskanjem. Preden se je odpravil v svojo rezidenco, Stari dvor na Dedinju je premier Desai, na prošnjo predstavnikov tiska izjavil, da ga veseli, ker je dopotoval na prijateljski obisk v Jugoslavijo in ker se bo srečal s predsednikom Titom in predsednikom ZIS Veselinom Djuranovićem.

Popoldne sta imela premier Desai in predsednik ZIS Veselin Djuranović prve uradne pogovore. Z jugoslovanske strani se pogovorov udeležujeta tudi Josip Vrhovec in Metod Rotar, z indijske pa zunanji minister Vadžpai. (dd)

NA STADIONU V CAGLIARIJU

Eksplodira balonček za las ni povzročila tragedije

Član politburoja bolgarske KP na obisku v SFRJ

CAGLIARI — Včeraj se je izboljšalo stanje 37 oseb, ki so bile ranjene v Cagliariju po tekmi domače ekipe s Sampdorjo. Navijači Cagliarija so hoteli je praznovati vrnitev svoje ekipe v A ligo, toda veselje bi se kmalu sprevrlo v pravo tragedijo. Balončki, napolnjeni s helijem, z natiskanim velikim samoglasnikom A, ki so jih člani «Cagliari-club» po tekmi spuščali v zrak v znak zmage, so eksplodirali in se vneli. Ljudi na stadionu je prevzela panika, se zlasti ko se je razširila govorica, da gre za bombni atentat. Policia je prisotne več kot štiri ure mirila, preden je lahko obvladala položaj. Vsi ranjenci so le laže opečeni po obrazu in rokah in bodo okrevali v nekaj dneh.

RIM — Število vernikov med mladino vse bolj upada. To dokazujejo statistični podatki, ki so jih predstavili te dni evropski škofje na konferenci v Rimu. V Italiji namreč samo 62 odstotkov mladih med 17. in 25. letom starosti veruje v Boga, 21 odstotkov se noče izreči, 10 odstotkov je ravnodušnih in ostali pa ne verujejo.

Atentat na genovsko sodišče

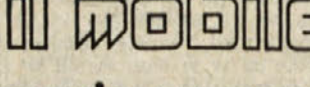
Bomba eksplozija je v noči od nedelje na ponedeljek razdejala stranski vhod genovske sodne palače in lažje ranila tri agente varne javnosti. Odgovornost za podli izpad in je prevzela skupina «Volante rosso», ki se prvič pojavlja na odru terorizma. Na sliki (teletoto ANSA) vhod sodne palače

Član politburoja bolgarske KP na obisku v SFRJ

BEOGRAD — Na povabilo predsedstva ZKJ je včeraj dopotoval v Beograd član politburoja bolgarske komunistične partije Penčo Kubanski. Na beograjskem letališču sta

V Italiji - Codroipo (Furlanija - Julijska krajina)

vam uredi stanovanje za ceno ene same sobe

KOMPLETNE SOBE: omara s 6 vrati in ogledalom, zakonska postelja z vdelanimi lučmi in radioaparatom, nočni omari, obložen stol cena: od 30.000.— din dalje.	SEDEŽNE GARNITURE: 5 usnjenih foteljev od 29.768.— din dalje 5-sedežni divan iz blaga od 7.442.— din dalje
DNEVNE SOBE: miza, 6 stolov, luči, radioaparatom od 21.814.— din dalje	OTROSKE KOMPLETNE SOBE: omara, postelja, nočna omara, pisalna miza, knjižnica, stolice od 6.884.— din dalje

CODROIPO - UD - Italia - Tel. 91354
Pontebeska državna cesta (Pontebana), blizu Ville Manin